

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- เคลือบ บุษย์แก้ว. พัฒนาการทางอาชีพ และการเลือกอาชีพตามแนวคิดของทฤษฎีคุณลักษณะ. พีชฌ์ 1 (มิถุนายน-กันยายน 2525): 19-27
- จินดา นิลแย้ม. การพัฒนารูปแบบการสอนคณิตศาสตร์แบบสอดแทรกมโนทัศน์ทางจริยธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ญานี ทองพลับ. การทดสอบความมีวินัยทางสังคมด้วยชุดการสอนในกลุ่มการเรียน และพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2525.
- ดุสิต สวัสดิภาพ. ความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนทดลอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- ดวงเดือน อ่อนน้อม. รูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารภพิเศษในชั้นประถมศึกษา. รายงานการวิจัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2529.
- ทวี ท่อแก้ว และอบรม สนิทบาล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2517.
- ทิพวัลย์ สมแดง. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนเขตเมืองกับโรงเรียนเขตชนบทในจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2528.
- ทิพวรรณ กิตติพร. คู่มือการสอนอาชีพศึกษาเบื้องต้น. ภาควิชาการแนะแนว และจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2531.

- ทศนา แคมมณี และคณะ. เอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์
หน่วยที่ 3 ครุภัณฑ์กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช :
ฝ่ายการพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2525.
- ธำรง บัวศรี. การเตรียมตัวเยาวชนเพื่องานและอาชีพในระดับประถมศึกษา :
ในชม ภูมิภาค (บรรณาธิการ), บทความวิทยุกระจายเสียงชุดการ
ศึกษาเพื่องานและอาชีพ. หน้า 77-84. กรุงเทพมหานคร : เจริญวิทย์
การพิมพ์, 2528.
- ธำรง บัวศรี. การศึกษาเพื่องานอาชีพในโรงเรียนประถมและมัธยม. ในสาโรช
บัวศรี (บรรณาธิการ), การศึกษาเพื่อการทำงานและอาชีพ. หน้า 5-15.
กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2521.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. การแนะแนวอาชีพในโรงเรียน. วารสารแนะแนว 18
(กุมภาพันธ์-มีนาคม 2527): 25-31
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. พัฒนาการทางอาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์แสงจันทร์, 2530.
- นิพนธ์ ไทยพานิช. แนวคิดพื้นฐานของการศึกษาเพื่อชีวิตและอาชีพ ในสำนักงาน
การประถมศึกษา จังหวัดราชบุรี, การประถมศึกษา 2529. หน้า
115-131. กรุงเทพมหานคร : โรงท่าสมุดม่วงฮั่ว, 2529.
- นิวัฒน์ สันศิริ. การเปรียบเทียบทัศนคติต่องานอาชีพระหว่างนักเรียนที่เข้าร่วมและ
ไม่เข้าร่วมในโครงการส่งเสริมอาชีพนักเรียน โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธ์. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดการพิมพ์พระนคร, 2531.
- ประคอง กรรณสูต. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (ฉบับปรับปรุงแก้ไข).
ปทุมธานี : ศูนย์หนังสือ ดร.ศรีสง่า, 2528.
- _____. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช,
2529.

- ประยงค์ จินดาวงศ์. แนวการจัดหลักสูตรและการจัดการสอนกลุ่มการทำงานและ
พื้นฐานอาชีพ (เอกสารประกอบการสัมมนา การศึกษา โรงแรม
ราชศุภมิตร กรุงเทพมหานคร 4 กุมภาพันธ์ 2524)
- ประเสริฐ ศรีวิเศษ. การนำเสนอโปรแกรมบูรณาการการศึกษาเพื่องานและ
อาชีพกับวิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตพื้นที่ จังหวัด
ชายฝั่งทะเลตะวันออก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2529.
- พล แสงสว่าง. อาชีพศึกษาและแนะแนวอาชีพ. สงขลา: เทมการพิมพ์,
2529.
- พรรณี ชูทัย. จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2522.
- พลศิริ แก้วกลางศึก. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ก้าวหน้าการพิมพ์,
2519.
- ลาวัณย์ ถนองจันทร์. ปัญหาการใช้หลักสูตรใหม่. วารสารการศึกษากรุงเทพ-
มหานคร. 7 (มกราคม 2525): 15-19
- วนิดา แดงสุภา. เอกสารการอบรมครู: การจัดอาชีพศึกษาและการแนะแนว
อาชีพ. มปท, 2525.
- วัชร ทรัพย์มี. การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- วิชัย วงศ์ใหญ่. เอกสารการสอนชุดวิชา วรรณกรรมการประถมศึกษา หน่วยที่ 7
วรรณกรรมเกี่ยวกับการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ, มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช. ฝ่ายการพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,
2527.
- วิโรจน์ วัฒนนิมิตรกุล. การใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มการ
งานและพื้นฐานอาชีพวิชางานเลือกในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงาน
การประถมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

- วรรณภา พรหมบุรุษย์. ยุทธศาสตร์ในการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรไทย, 2526.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. คู่มือปฏิบัติงานแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2532.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. คู่มือการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ศาสนา, 2527.
- _____. คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, 2533.
- _____. แผนการศึกษาชาติ พ.ศ.2520. กรุงเทพมหานคร: ยูไนเต็ทโปรดักชั่น, 2520.
- _____. รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาการศึกษาวิชาอาชีพในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน. มพท, 2531.
- _____. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2525.
- ศุภวดี บุญดวงศรี. เอกสารคำสอนอาชีพศึกษาเบื้องต้น. ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2528.
- ศุภนิตย์ วัฒนธาดา. คู่มือจิตวิทยาการศึกษาทฤษฎีและการปฏิบัติ. มพท, 2528.
- สมพงษ์ พละสุรีย์. การงานและพื้นฐานอาชีพ สารพัฒนาหลักสูตร อันดับที่ 13 (ตุลาคม 2525): 18-19
- สมศักดิ์ สีดาคุณฤทธิ. การศึกษาเปรียบเทียบผลของการศึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มกับโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองต่ออูติภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปริญาศิลปศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- สวัสดี สุวรรณอักษร. ปัญหาการว่างงานในอนาคตของเด็กไทยใครจะช่วย สารพัฒนาหลักสูตร. (ตุลาคม 2524): 13-16
- _____. ปริศนาอาชีพ. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์, 2532.

- สามัญศึกษา, กรม. หน่วยศึกษานิเทศก์. รายงานการวิจัยเรื่องความพร้อม
ของเด็กไทยเกี่ยวกับการงานและพื้นฐานอาชีพ. กรุงเทพมหานคร :
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา, 2522.
- สุดา อ่อนช้อย. ผลการแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มที่มีต่อภาวะทางอาชีพ.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทาลัยเกษตรศาสตร์, 2524.
- สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี. การประถมศึกษาราชบุรี 2532.
กรุงเทพมหานคร ห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงทาสุมตมั่งฮั่ว, 2532.
- สำเนา ขจรศิลป์. การแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
มหาวิทาลัยเกษตรศาสตร์, 2529.
- พรรษา นิลวิเชียร. แนวทางการสอนอาชีพศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา.
วารสารแนะแนว. 24 (ตุลาคม-พฤศจิกายน 2532): 24-30
- อรุณี ชาญด้วยกิจ. ผลของการแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มย่อยต่อภาวะของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทาลัย, 2528.
- อาทร เขาวปราณี. คู่มือจิตวิทยาการศึกษา (ศษ.122). กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์บำรุงนุกูล, 2520.
- อารีรัตน์ พัฒนเพ็ญ. ผลการทดลองให้ข้อมูลด้านอาชีพต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ
ต่ออาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางละมุง
จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทาลัยศรีนคริน-
ทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- อุดมชัย ชอมขุนทด. การนำประสบการณ์การเรียนรู้กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ
ไปใช้ในชีวิตประจำวันของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ได้
ศึกษาต่อจังหวัดนครราชสีมา วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทาลัย, 2530.

ภาษาอังกฤษ

- Bloom, Benjamin S. and Block, Jame H, Mastery Learning: Mastery Learning Theory and Practices. New York: Holt, Rinchart and Winston, 1971.
- Clark, Leroy William, Jr. Effect of a Group Vocational Guidance Course on Career Maturity. Dissertation Abstracts International. 38 (October 1977): 1886-A
- Dean, Doyle Wayne. The Relationship between a Program of Career Education and the Career Maturity of Eight Grades Students. Dissertation Abstracts International 42 (January, 1982): 3125-A.
- Franklin Ross, Freeland . A Career Awareness Instructional Program of Realistic Occupational Opportunities and Its Effect on Navajo High School Sewiors. Dissertation Abstracts International. 36 (October 1975): 1941-A.
- Haues, John Careers Guidance: The role of the school in vocational development. London: Heinemann Education Book, 1977.
- Isaacson LE. Career Information in Counseling and teaching (3rded) Boston: Allyn and Bacon, 1977.
- Jodith Marquerite, Nash. An Investigation of the Effects of A Career Awareness Program at the Elementary School level, 2-6. Dissertation Abstracts International. 39 (October 1978)

- Johnson, Norbert and Johnson, Jerome. A 6 Month Follow-Up on the Effects of the Vocational Exploration Group on Career Maturity. Journal of Counseling Psychology 28 (1981): 70-71
- Michaelis, John U. Social Studies for Children: A Guide to Basic Instructing 7thed. Englewood Cliffs. N.J: Prentice-Hall, 1980.
- Roe, Anne. The Psychology of Occupations. New York: John Wiley and Son Inc., 1964.
- Skinner, Charles E. Education Psychology. New York: Prentice Hall Inc, 1965.
- Staley, Engere. Planning Occupational Education and Training for Development. Longman, 1970.
- Super, D.E and Overstreet Phocbcil. The Vocational Maturity of Ninth-Grade Boxs. New York: Burecauot Publication, 1960.
- Wehman, Paul and Phillip J Malaughlin. Program Development in Special Education. New York: Mc Graw Hill, 1981.
- Yongue, Imogene T. and others, The Effects of Didactic Classroom Instruction Versus Field Exposure on Career Maturity. Journal of Vocation Behavior 19 (1981): 367-373.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ศาสตราจารย์ สุมณ อมรวิวัฒน์

อาจารย์ภาควิชาประถมศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นงลักษณ์ ประเสริฐ

อาจารย์ฝ่ายแนะแนวการศึกษาและอาชีพ

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ฝ่ายมัธยม)

นายสันต์ บั้นลังษ์

หัวหน้าสำนักงานแรงงานจังหวัดราชบุรี

นางสุภาพ ชวนะสุพิชญ์

ผู้อำนวยการกองการศึกษาเทศบาลเมือง

ราชบุรี

นางสาวศรีสุดา ประเคนรี

ศึกษานิเทศก์กองการศึกษาเทศบาลเมือง

ราชบุรี

ภาคผนวก ข

รายละเอียดคะแนนและการคำนวณทางสถิติ

การคำนวณค่าทางสถิติ

1. การหาค่าระดับความยาก (Level of Difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (Power of Discrimination) ของแบบทดสอบ

$$\text{สูตร ค่าระดับความยาก (P)} = \frac{R_u + R_L}{2f}$$

$$\text{ค่าอำนาจจำแนก (D)} = \frac{R_u - R_L}{f}$$

เมื่อ R_u = จำนวนคนในกลุ่มสูงที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อถูก

R_L = จำนวนคนในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อถูก

f = จำนวนคนในแต่ละกลุ่ม

(ประคอง กรรณสูต, 2528)

ตัวอย่างการคำนวณหาค่าระดับความยากและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจข้อ 1.

$$\text{ข้อมูล } R_u = 12$$

$$R_L = 7$$

$$f = 12$$

แทนค่า

$$P = \frac{12 + 7}{2 \times 12}$$

$$= 0.79$$

$$D = \frac{12 - 7}{12}$$

$$= 0.42$$

ดังนั้นแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจข้อ 1 มีค่าระดับความยากเท่ากับ 0.79 และค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.42

ตารางที่ 14 แสดงค่าระดับความยาก (P) และค่าอำนาจจำแนก (D) ของแบบทดสอบ

ข้อ	จำนวนผู้ตอบถูก		P	D
	กลุ่มสูง (R _u)	กลุ่มต่ำ (R _L)		
1	12	7	0.79	0.42
2	9	5	0.58	0.33
3	12	6	0.75	0.50
4	11	6	0.71	0.41
5	11	7	0.75	0.33
6	11	5	0.67	0.50
7	12	6	0.75	0.50
8	11	6	0.71	0.41
9	10	5	0.63	0.42
10	9	4	0.54	0.42
11	10	6	0.66	0.33
12	11	7	0.75	0.33
13	11	7	0.75	0.33
14	12	6	0.75	0.50
15	10	6	0.66	0.33
16	8	3	0.45	0.42
17	12	4	0.66	0.66
18	12	5	0.71	0.58
19	7	4	0.46	0.25
20	10	6	0.66	0.33
21	8	5	0.54	0.25
22	9	5	0.58	0.33
23	11	6	0.71	0.41
24	12	6	0.75	0.50
25	12	4	0.66	0.66

2. การหาค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงของแบบทดสอบ

$$\text{สูตร } r_{xy} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S^2_x} \right]$$

$$r_{xy} = \text{สัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยง}$$

$$n = \text{จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ}$$

$$\sum pq = \text{ผลรวมของผลคูณของสัดส่วนผู้ตอบถูกและตอบผิด}$$

$$S^2_x = \text{ความแปรปรวนของคะแนนผู้ตอบถูกทั้งหมด}$$

(ประกอบ กรรณสูต, 2528)

ข้อมูล

$$n = 25$$

$$\sum pq = 5.34$$

$$S^2_x = 34.57$$

แทนค่า

$$r_{xy} = \frac{25}{25-1} \left[1 - \frac{5.34}{34.57} \right]$$

$$r_{xy} = .88$$

ดังนั้นสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงของแบบทดสอบเท่ากับ .88

3. การหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบประเมินเจตคติทางอาชีพ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert) ชนิด 3 ระดับ ให้คะแนนข้อประเมินทางบวกเป็น 3, 2, 1 และข้อประเมินทางลบเป็น 1, 2, 3 ตามลำดับ จำนวน 30 ข้อ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) สูตรที่ใช้คำนวณคือ

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S^2_i}{S^2_x} \right]$$

เมื่อ n = จำนวนข้อประเมิน

S^2_i = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S^2_x = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ประเมินทั้งหมด
หรือกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(ระคอง วรรณสุต, 2528)

ตัวอย่างการคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบประเมินเจตคติทางอาชีพ

ข้อมูล

$$n = 30$$

$$\sum S^2_i = 11.30$$

$$S^2_x = 130.87$$

แทนค่า

$$\begin{aligned} \infty &= \frac{30}{30-1} \left[1 - \frac{11.30}{130.87} \right] \\ &= 0.89 \end{aligned}$$

ดังนั้น ค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงของแบบประเมินเจตคติทางอาชีพเท่า

กับ 0.89

ตารางที่ 15 คะแนนระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการรู้จักตนเอง การรู้จักอาชีพ การสัมพันธ์ตนเองกับงานอาชีพ และการวางแผนทางในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ก่อนการเข้าโปรแกรมและหลังการเข้าโปรแกรมการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ

คนที่	คะแนนทดสอบ		D	D ²
	ก่อนการเข้าโปรแกรม (30 คะแนน)	หลังการเข้าโปรแกรม (30 คะแนน)		
1	24	29	5	25
2	23	25	2	4
3	27	29	2	4
4	18	27	9	81
5	25	27	2	4
6	22	27	5	25
7	26	29	3	9
8	26	26	0	0
9	22	26	4	16
10	21	27	6	36
11	24	28	4	16
12	26	28	2	4
13	26	27	1	1
14	20	25	4	16
15	29	29	0	0
16	20	24	4	16
17	18	26	8	64
18	27	28	1	1

ตารางที่ 15 (ต่อ)

คนที่	คะแนนทดสอบ		D	D ²
	ก่อนการเข้าโปรแกรม	หลังการเข้าโปรแกรม		
	(30 คะแนน)	(30 คะแนน)		
19	23	25	2	4
20	22	28	6	36
21	27	29	2	4
22	23	26	3	9
23	26	26	0	0
24	20	22	2	4
25	20	22	2	4
26	14	28	14	18
27	21	21	0	0
28	21	25	4	16
29	21	25	4	16
30	18	26	8	64
Σx	680	790	109	497
\bar{x}	22.67	26.33	-	-
Σx^2	15756	20936	-	-
Sx	3.437	2.138	-	-

ตารางที่ 16 คะแนนประเมินเจตคติทางอาชีพ ก่อนการเข้าโปรแกรม และหลัง
เข้าโปรแกรมการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ

คนที่	คะแนนประเมิน		D	D ²
	ก่อนการเข้าโปรแกรม	หลังการเข้าโปรแกรม		
1	2.13	2.26	0.13	0.02
2	2.20	2.16	0.16	0.03
3	2.27	2.37	0.10	0.01
4	1.97	2.13	0.16	0.03
5	2.07	2.27	0.20	0.04
6	2.3	2.30	0	0
7	2.17	2.20	0.03	0.01
8	2.23	2.30	0.07	.01
9	2.00	2.37	0.37	0.14
10	2.00	2.00	0	0
11	2.23	2.33	0.10	0.01
12	2.13	2.20	0.07	0.01
13	2.00	2.23	0.23	0.05
14	1.77	2.10	0.33	0.11
15	2.06	2.10	0.04	0.01
16	2.23	2.33	0.10	0.01
17	2.10	2.10	0	0
18	2.00	2.33	0.33	0.11
19	2.10	2.47	0.37	0.14
20	2.07	2.33	0.26	0.07

ตารางที่ 16 (ต่อ)

คนที่	คะแนนประเมิน		D	D ²
	ก่อนการเข้าโปรแกรม	หลังการเข้าโปรแกรม		
21	2.07	2.23	0.16	0.23
22	2.13	2.23	0.10	0.01
23	2.27	2.3	0.03	0.01
24	1.8	1.93	0.13	0.02
25	2.17	2.17	0	0
26	1.83	2.2	0.37	0.14
27	1.93	2.03	0.01	0.01
28	2	2	0	0
29	1.8	1.87	0.07	0.01
30	1.93	2.1	0.17	0.03
Σfx	61.67	65.94	4.08	0.99
\bar{x}	2.06	2.20		
Σfx^2	127.75	145.51		
Sx	0.145	0.141		

4. การคำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.1 การหาค่ามัชฌิมเลขคณิต

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

$$\text{เมื่อ} \quad \bar{X} = \text{ค่ามัชฌิมเลขคณิต}$$

$$\sum X = \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}$$

$$N = \text{จำนวนนักเรียนทั้งหมด}$$

(ประกอบ กรรณสูตร, 2528)

4.2 การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$\text{สูตร} \quad S.D. = \sqrt{\frac{\sum x^2}{x} - \left(\frac{\sum x}{N}\right)^2}$$

$$\text{เมื่อ} \quad S.D = \text{ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน}$$

$$\sum x = \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}$$

$$\sum x^2 = \text{ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง}$$

$$N = \text{จำนวนนักเรียนทั้งหมด}$$

(ประกอบ กรรณสูตร, 2528)

การคำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ
คะแนนแบบทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจ

$$\text{ข้อมูล} \quad \sum x = 680$$

$$\sum x^2 = 15756$$

$$N = 30$$

ค่ามัชฌิมเลขคณิต

$$\text{แทนค่า} \quad \bar{X} = 680$$

$$30$$

$$= 22.67$$

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า S.D.} &= \sqrt{\frac{15756}{30} - \left(\frac{680}{30}\right)^2} \\ &= 3.437 \end{aligned}$$

5. การคำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ
แบบประเมินเจตคติทางอาชีพ

5.1 การหาค่ามัชฌิมเลขคณิต

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ \bar{X} = ค่ามัชฌิมเลขคณิต

$\sum fx$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนนักเรียนทั้งหมด

(ประกอบ กรรณสูตร, 2528)

5.2 การคำนวณหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$\text{สูตร S.D.} = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

เมื่อ S.D. = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fx$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum fx^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N = จำนวนนักเรียน

(ประกอบ กรรณสูตร, 2528)

การคำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ
คะแนนประเมินเจตคติทางอาชีพ

$$\begin{aligned} \text{ข้อมูล} \quad \Sigma fx &= 61.167 \\ \Sigma fx^2 &= 127.75 \\ N &= 30 \end{aligned}$$

ค่ามัธยฐานเลขคณิต

$$\text{แทนค่า} \quad \bar{X} = \frac{61.67}{30}$$

$$\bar{X} = 2.07$$

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$\text{แทนค่า} \quad \text{S.D.} = \sqrt{\frac{127.75}{30} - \left(\frac{61.67}{30}\right)^2}$$

$$\text{S.D.} = 0.415$$

6. การทดสอบค่าที (t-test)

6.1 การทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการรู้จักตนเอง การรู้จักอาชีพ การสัมพันธ์ตนเองกับงานอาชีพ และการวางแผนงานในการตัดสินใจเลือกอาชีพ หลังการเข้าร่วมโปรแกรมกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{X} - a}{S/\sqrt{n}}$$

เมื่อ \bar{X} = คะแนนมัธยฐานเลขคณิตของคะแนนผลสัมฤทธิ์
หลังการเข้าโปรแกรม

S = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

n = จำนวนผู้ทดสอบ

a = คะแนนเกณฑ์ที่คาดหวัง

(บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2531)

การทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนระดับ
ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการรู้ตนเอง การรู้จักอาชีพ การสัมพันธ์ตนเองกับ
งานอาชีพ และการวางแผนทางการตัดสินใจเลือกอาชีพกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

$$\text{ข้อมูล } \bar{X} = 26.33$$

$$s = 2.14$$

$$n = 30$$

$$a = 24$$

แทนค่า

$$\begin{aligned} t &= \frac{26.33 - 24}{2.14/\sqrt{30}} \\ &= 5.97 \end{aligned}$$

6.2 การทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบคะแนน
ระดับความรู้ความเข้าใจ และระดับเจตคติทางอาชีพ ก่อนการเข้าร่วมโปรแกรม
และหลังการเข้าร่วมโปรแกรม

$$\text{สูตร } t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N - 1}}}$$

เมื่อ t = อัตราส่วนวิกฤต

$\sum D$ = ผลรวมของผลต่างระหว่างคะแนนก่อน
การเข้าโปรแกรมและหลังการเข้า
โปรแกรม

$\sum D^2$ = ผลรวมกำลังสองของผลต่างระหว่าง
คะแนนก่อนการเข้าโปรแกรม และ

หลังการเข้าโปรแกรม

$$N = \text{จำนวนนักเรียน}$$

$$df = N-1$$

(ประกอบ กรรณสูตร, 2528)

การทดสอบค่าที (t-test) ของแบบประเมินเจตคติทางอาชีพ

$$\text{ข้อมูล } \sum D = 4.08$$

$$\sum D^2 = 0.9866$$

$$N = 30$$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} &= \frac{4.08}{\sqrt{\frac{30 \times 0.9866 - (4.08)^2}{30-1}}} \\ &= 6.11 \end{aligned}$$

ภาคผนวก ค.

แบบประเมินโครงสร้างโปรแกรมการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ

โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบประเมินแผนการจัดกิจกรรมในโปรแกรมการเตรียมความพร้อม

โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม

ในโปรแกรม

แบบทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจ

แบบประเมินเจตคติทางอาชีพ

แบบประเมินโครงสร้างโปรแกรมการเตรียมความพร้อมทางอาชีพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
เกี่ยวกับโครงสร้างโปรแกรมการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ

ลำดับที่	รายการ	เหมาะสม มาก	เหมาะสม ปานกลาง	เหมาะสม น้อย
1	ความหมายของโปรแกรม			
2	ลักษณะของโปรแกรม			
3	การคัดเลือกนักเรียนเข้า โปรแกรม			
4	การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน			
5	การดำเนินกิจกรรมตาม แผนการจัดกิจกรรม			
6	การประเมินผลโปรแกรม			

แบบประเมินแผนการจัดกิจกรรมในโปรแกรมการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ
โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
เกี่ยวกับแผนการจัดกิจกรรมในโปรแกรมการเตรียมความพร้อมทาง
อาชีพ

ครั้งที่	รายการ	เหมาะสม มาก	เหมาะสม ปานกลาง	เหมาะสม น้อย
1.	<u>กิจกรรมเรามารู้จักกัน</u> ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ อุปกรณ์ วิธีดำเนินการ ระยะเวลา สรุป			
2.	<u>กิจกรรมใครหนอ</u> ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ อุปกรณ์ วิธีดำเนินการ ระยะเวลา สรุป			

ครั้งที่	รายการ	เหมาะสม มาก	เหมาะสม ปานกลาง	เหมาะสม น้อย
3.	<u>กิจกรรมงานสังสรรค์</u> ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ อุปกรณ์ วิธีดำเนินการ ระยะเวลา สรุป			
4.	<u>กิจกรรมฉันเก่งอะไร</u> ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ อุปกรณ์ วิธีดำเนินการ ระยะเวลา สรุป			
5.	<u>กิจกรรมฉันชอบอะไร</u> ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ อุปกรณ์ วิธีดำเนินการ ระยะเวลา สรุป			

ครั้งที่	รายการ	เหมาะสม มาก	เหมาะสม ปานกลาง	เหมาะสม น้อย
6.	<u>อาชีพในชุมชนที่รู้จัก</u> ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ อุปกรณ์ วิธีดำเนินการ ระยะเวลา สรุป			
7.	<u>กิจกรรมอาชีพอะไรเอ๋ย</u> ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ อุปกรณ์ วิธีดำเนินการ ระยะเวลา สรุป			
8.	<u>กิจกรรมหัวใจเรียกหา</u> ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ อุปกรณ์ วิธีดำเนินการ ระยะเวลา สรุป			

ครั้งที่	รายการ	เหมาะสม มาก	เหมาะสม ปานกลาง	เหมาะสม น้อย
9.	<u>กิจกรรมลักษณะอาชีพใด</u> ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ อุปกรณ์ วิธีดำเนินการ ระยะเวลา สรุป			
10.	<u>กิจกรรมสัมภาษณ์บุคคลอาชีพต่าง ๆ</u> ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ อุปกรณ์ วิธีดำเนินการ ระยะเวลา สรุป			
11.	<u>กิจกรรมทัศนศึกษา</u> ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ อุปกรณ์ วิธีดำเนินการ ระยะเวลา สรุป			

ครั้งที่	รายการ	เหมาะสม มาก	เหมาะสม ปานกลาง	เหมาะสม น้อย
12.	<u>กิจกรรมการเชิญวิทยากร</u> ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ อุปกรณ์ วิธีดำเนินการ ระยะเวลา สรุป			
13.	<u>กิจกรรมชุมชนของฉันมีอาชีพใดบ้าง</u> ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ อุปกรณ์ วิธีดำเนินการ ระยะเวลา สรุป			
14.	<u>กิจกรรมที่ทีมงานช่วยชี้แนะ</u> ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ อุปกรณ์ วิธีดำเนินการ ระยะเวลา สรุป			

ครั้งที่	รายการ	เหมาะสม มาก	เหมาะสม ปานกลาง	เหมาะสม น้อย
15.	<u>กิจกรรมเข้มทิศึ่บุคลิกภาพ</u> ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ อุปกรณ์ วิธีดำเนินการ ระยะเวลา สรุป			
16.	<u>กิจกรรมฉันสมควรจะเป็นอะไร</u> ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ อุปกรณ์ วิธีดำเนินการ ระยะเวลา สรุป			
17.	<u>กิจกรรมเลือกคู่ให้เหมาะสม</u> ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ อุปกรณ์ วิธีดำเนินการ ระยะเวลา สรุป			

ครั้งที่	รายการ	เหมาะสม มาก	เหมาะสม ปานกลาง	เหมาะสม น้อย
18.	<u>กิจกรรมเลือกอะไรกันดี</u> ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ อุปกรณ์ วิธีดำเนินการ ระยะเวลา สรุป			
19.	<u>กิจกรรมทางเลือกที่เป็นไปได้</u> ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ อุปกรณ์ วิธีดำเนินการ ระยะเวลา สรุป			
20.	<u>กิจกรรมคิดก่อนเลือก</u> ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ อุปกรณ์ วิธีดำเนินการ ระยะเวลา สรุป			

ครั้งที่	รายการ	เหมาะสม มาก	เหมาะสม ปานกลาง	เหมาะสม น้อย
21.	<u>กิจกรรมงานในโลกนี้มีมากมาย</u> ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ อุปกรณ์ วิธีดำเนินการ ระยะเวลา สรุป			
22.	<u>กิจกรรมรู้อะไรบ้าง</u> ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ อุปกรณ์ วิธีดำเนินการ ระยะเวลา สรุป			

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในโปรแกรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย / ในช่องที่นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับโปรแกรมการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ

1. สถานที่

นักเรียนคิดว่าสภาพห้องเรียนที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมเพียงใด

- [] เหมาะสมมาก
 [] เหมาะสมปานกลาง
 [] เหมาะสมน้อย

2. ระยะเวลา

1) ระยะเวลาการเรียนรู้ครั้งละ 1 ชั่วโมง เหมาะสมหรือไม่

- [] เหมาะสม
 [] ไม่เหมาะสม

2) ระยะเวลาการเรียนรู้สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง เหมาะสมหรือไม่

- [] เหมาะสม
 [] ไม่เหมาะสม

3) ระยะเวลาการเรียนรู้ตลอดโปรแกรมเหมาะสมหรือไม่

- [] เหมาะสม
 [] ไม่เหมาะสม

3. การเรียนการสอน

นักเรียนพอใจในกิจกรรมการเรียนการสอนเพียงใด

- [] มาก
 [] ปานกลาง
 [] น้อย
 [] ไม่พอใจ

4. การสรุปบทเรียน
นักเรียนเข้าใจในกิจกรรมการเรียนการสอนเพียงใด
- เข้าใจมาก
 - เข้าใจปานกลาง
 - เข้าใจน้อย
 - ไม่เข้าใจ
5. สื่อการสอน
สื่อการสอนที่นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนเหมาะสมหรือไม่
- เหมาะสม
 - ไม่เหมาะสม
6. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน
นักเรียนรู้สึกสนิทสนมกับครูผู้สอนเพียงใด
- มาก
 - ปานกลาง
 - น้อย
 - ไม่คุ้นเคย
7. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน และผู้เรียน
นักเรียนรู้สึกสนิทสนมกับเพื่อนในชั้นเรียนเพียงใด
- มาก
 - ปานกลาง
 - น้อย
 - ไม่คุ้นเคย
8. ประโยชน์ที่ได้รับ
นักเรียนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมโปรแกรมเพียงใด
- มาก
 - ปานกลาง
 - น้อย
 - ไม่มีประโยชน์

9. ความต้องการเข้าร่วมโปรแกรม

หากมีการจัดโปรแกรมเช่นนี้อีก นักเรียนต้องการเข้าร่วมในโปรแกรมหรือไม่

[] ต้องการ

[] ไม่ต้องการ

10. ปัญหาและข้อเสนอแนะ

นักเรียนมีปัญหาหรือข้อข้องใจที่อยากบอกให้ครูทราบหรือไม่

[] มี โปรดระบุ.....

[] ไม่มี

นักเรียนมีข้อเสนอแนะบ้างหรือไม่

[] มี โปรดระบุ.....

[] ไม่มี

แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ

การรู้จักตนเอง การรู้จักอาชีพ การสัมพันธ์ตนเองกับงานอาชีพ และการวางแผน
แนวทางในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

คำชี้แจง แบบทดสอบชุดนี้มี 2 ฉบับ

ฉบับที่ 1 เป็นแบบทดสอบเกี่ยวกับการรู้จักตนเอง

ฉบับที่ 2 เป็นแบบทดสอบเกี่ยวกับอาชีพ การสัมพันธ์ตนเองหรือ
บุคคลกับงานอาชีพ และการวางแผนแนวทางในการตัดสินใจ
เลือกอาชีพ

ฉบับที่ 1 ให้นักเรียนเติมข้อความที่ตรงกับตัวของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อความ
เดียวในช่องว่าง

1. วิชาที่ฉันเรียนได้ดีที่สุด
2. งานที่ฉันชอบมากที่สุดคือ
3. ลักษณะของฉันที่เพื่อน ๆ ชอบคือ
4. ฉันมีความสามารถด้าน
5. อาชีพที่ฉันสนใจคือ

ฉบับที่ 2 ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X หน้าข้อ ก, ข หรือ ค ที่คิดว่าถูกที่สุด

1. อาชีพต่อไปนี้อาชีพใดเป็นอาชีพอิสระ
 - ก. กวาดถนน
 - ข. ขับรถเมล์
 - ค. ขายกล้วยแขก
2. โรงงานเครื่องปั้นดินเผาจัดอยู่ในอาชีพประเภทใด
 - ก. หัตถกรรม
 - ข. ศิลปกรรม
 - ค. อุตสาหกรรม
3. ถ้านักเรียนต้องการเครื่องแบบนักเรียน 1 ชุด นักเรียนจะไปจ้างใคร
 - ก. คนทอผ้า
 - ข. คนขายเสื้อผ้า
 - ค. คนตัดเย็บเสื้อผ้า
4. ข้อใดไม่สัมพันธ์กัน
 - ก. แม่ค้า - ตลาด
 - ข. ช่างยนต์ - โรงงาน
 - ค. ตำรวจจราจร - ถนน รถยนต์
5. ถ้านักเรียนต้องการถอนฟัน นักเรียนจะไปรับบริการจากใคร
 - ก. ศัลยแพทย์
 - ข. ทันตแพทย์
 - ค. จักษุแพทย์
6. อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

"เขาหรือเธอถนัดงานในการจัด สารพัดสิ่งของไว้ในห้องสมุด
เช่นหนังสือเอกสารผลงานมนุษย์ เปรียบประดุษุมทรัพย์ใหญ่ในโลก"

จากข้อความที่อ่านได้แก่ออาชีพอะไร

 - ก. นักบัญชี
 - ข. นักเขียน
 - ค. บรรณารักษ์

7. ผู้ที่ทาสวน ไร่ นา เราเรียกว่าอะไร
 - ก. กสิกร
 - ข. กรรมกร
 - ค. เกษตรกร
8. อาชีพต่อไปนี้อาชีพใดได้รับเงินเดือนประจำ
 - ก. ชี้อสามล้อ
 - ข. ขายผักในตลาด
 - ค. พนักงานดับเพลิง
9. สมพรคอยแนะนำนักท่องเที่ยวชมสถานที่ต่างๆ พร้อมทั้งอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่นั้น ๆ สมพรทำหน้าที่อะไร
 - ก. มัคคุเทศก์
 - ข. ประชาสัมพันธ์
 - ค. พนักงานต้อนรับ
10. ข้อใดไม่อยู่ในกลุ่มอาชีพใกล้เคียงกัน
 - ก. นักดนตรี
 - ข. นักออกแบบ
 - ค. นักกฎหมาย
11. อาชีพใดเป็นอาชีพรับจ้าง
 - ก. ขายผลไม้
 - ข. รับราชการ
 - ค. ทอผ้าบ้านไร่ในโรงงาน
12. อาชีพที่ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยมากที่สุดคืออาชีพอะไร
 - ก. แม่ค้า
 - ข. พยาบาล
 - ค. ช่างเสริมสวย

13. อาชีพครูจัดอยู่ในบุคลิกภาพทางอาชีพประเภทใด
- ก. สังคม
 - ข. ศิลปิน
 - ค. สัจจะ
14. อาชีพนักวาดภาพจัดอยู่ในบุคลิกภาพทางอาชีพประเภทใด
- ก. ยึดมั่น
 - ข. ศิลปิน
 - ค. สังคม
15. ถ้านักเรียนชอบความเป็นระเบียบ และมีทำงานตามแบบแผนที่เคยปฏิบัติมา ไม่รู้ความเชื่อฟังและรับคำสั่ง ควรประกอบอาชีพอะไร
- ก. พ่อค้า
 - ข. เลขานุการ
 - ค. พนักงานธนาคาร
16. ถ้านักเรียนมีบุคลิกภาพต่อไปนี้ "ชอบทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร เครื่องกล ชอบทำงานกลางแจ้ง ไม่ชอบทำงานเกี่ยวกับคน" คิดว่าจะประกอบอาชีพอะไร
- ก. แพทย์
 - ข. นายช่าง
 - ค. พ่อค้ารถยนต์
17. ถ้านักเรียนเป็นคนรักอิสระ ชอบแสดงออก มีความคิดริเริ่ม แต่ไม่ชอบอยู่ภายใต้ระเบียบกฎเกณฑ์ ควรประกอบอาชีพอะไร
- ก. ครู
 - ข. จิตรกร
 - ค. ช่างไฟฟ้า
18. อาชีพต่อไปนี้ อาชีพใดรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา
- ก. พนักงานบัญชี
 - ข. พนักงานการเงิน
 - ค. พนักงานทำความสะอาด

19. ถ้านักเรียนมีบุคลิกภาพทางอาชีพดังนี้ "ชอบงานอาชีพที่ต้องใช้ความรู้ การสังเกต และการวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล แต่ไม่ชอบติดต่อกับบุคคลอื่น" ควรประกอบอาชีพอะไร
- ก. ครู
 - ข. นายธนาคาร
 - ค. นักวิทยาศาสตร์
20. ถ้านักเรียนต้องการทราบข่าวการรับสมัครงาน นักเรียนคิดว่าจะหาข่าวจากที่ไหน
- ก. หนังสือนิตยสาร
 - ข. หนังสือนวนิยาย
 - ค. หนังสือพิมพ์รายวัน
21. เมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ สิ่งที่เราควรปฏิบัติคืออะไร
- ก. การมีครอบครัว
 - ข. การประกอบอาชีพ
 - ค. การสะสมเงินทอง
22. นักเรียนควรปฏิบัติตามบุคคลในข้อใด
- ก. นิดเลือกวิชาเรียนตามเพื่อน
 - ข. น้อยเลือกวิชาเรียนที่ตนเองชอบ
 - ค. น้อยเลือกวิชาเรียนที่ผู้ปกครองแนะนำ
23. ถ้านักเรียนต้องการเป็นหัวหน้าชั้น นักเรียนคิดว่าจะทำอย่างไรจึงจะได้เป็นหัวหน้าชั้น
- ก. ฝึกออกคำสั่งกับเพื่อน
 - ข. พยายามมีเพื่อนให้มากที่สุด
 - ค. ช่วยเหลือเพื่อนและโรงเรียนอยู่เสมอ
24. ข้อใดเป็นสิ่งสำคัญของการเลือกประกอบอาชีพ
- ก. ความฝันของตนเอง
 - ข. ความสามารถของตนเอง
 - ค. ความประสงค์ของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง

25. ข้อใดกล่าวถูกต้อง

- ก. อาชีพสุจริตทุกอาชีพมีคุณค่า
- ข. การเลือกอาชีพควรคำนึงถึงความเสี่ยงต่อไปในอนาคต
- ค. อาชีพมีความสำคัญมากเพราะจะทำให้ได้รับการยอมรับจากสังคม

แบบประเมินเจตคติทางอาชีพ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่าง ๆ เหล่านี้แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างให้ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพ

ลำดับที่	รายการ	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
1.	ฉันมีความสุขมากถ้าได้ทำงานที่ฉันชอบ			
2.	ก่อนที่ฉันจะเลือกอาชีพ ฉันจะต้องรู้จักตนเองว่ามีความสามารถในด้านใด			
3.	การที่ฉันรู้ว่าตนเองเก่งด้านใดมีความสำคัญต่อการวางแผนทางในการตัดสินใจเลือกอาชีพ			
4.	ฉันรู้ตัวว่าขณะนี้ฉันอยากทำงานอะไร			
5.	ฉันมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องอาชีพเพียงเล็กน้อย			
6.	ฉันไม่อยากนึกถึงเรื่องการเตรียมตัวเพื่อการประกอบอาชีพ			
7.	ฉันยังไม่รู้ว่าฉันจะทำอย่างไรจึงจะได้งานอาชีพที่ชอบ			
8.	ฉันไม่สามารถหางานที่เหมาะสมกับตัวฉัน			
9.	ถ้าถึงเวลาเลือกอาชีพฉันจะตัดสินใจเลือกอาชีพด้วยตนเอง			

ลำดับที่	รายการ	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
10.	ฉันพอใจที่จะทำงานตามที่พ่อ แม่ หรือ ผู้ปกครองแนะนำ			
11.	พ่อแม่ของฉันรู้ดีว่าฉันควรสนใจเลือก อาชีพใด			
12.	ถ้าฉันมีข้อสงสัยเกี่ยวกับเรื่องอาชีพ ฉันจะปรึกษาพ่อ แม่หรือเพื่อน ๆ			
13.	ในอนาคตทุกคนต้องทำงาน จึงควรรู้ เรื่องอาชีพ			
14.	ฉันรู้ว่างานมีความสำคัญต่อชีวิต เพราะถ้าฉันทำงานฉันจะมีเงินซื้อ สิ่งที่ต้องการได้			
15.	งานเป็นสิ่งที่น่าเบื่อหน่ายและไม่ สนุกเลย			
16.	ฉันควรเตรียมเลือกอาชีพไว้ เพื่อ เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ			
17.	ขณะที่ฉันเป็นนักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 6 ควรคิดเตรียมวางแผน แนวทางเลือกอาชีพไว้ได้แล้ว			
18.	ฉันไม่รู้สิ่วิตกกังวลในการเลือก อาชีพจนกว่าฉันจะสำเร็จการศึกษา			
19.	ฉันจะเปลี่ยนแปลงความสนใจเกี่ยว กับการเลือกอาชีพของฉันไปเรื่อย ๆ			
20.	ฉันไม่สนใจเรื่องการประกอบอาชีพ			
21.	ฉันต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ในการประกอบอาชีพของฉันใน อนาคต			

ลำดับที่	รายการ	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
22.	ฉันสนใจอาชีพที่จะทำให้ฉันมีโอกาส เจริญก้าวหน้าเท่านั้น			
23.	ฉันควรวางแผนทางในการเลือก อาชีพที่จะทำให้ฉันเป็นคนมีชื่อเสียง			
24.	ฉันคิดว่าการตัดสินใจเลือก อาชีพวิธีที่ดีที่สุดคือ การทดลองทำ หลาย ๆ อาชีพ แล้วจึงตัดสินใจ เลือกอาชีพ			
25.	ฉันคิดว่าคนเราควรสนใจเลือก อาชีพใดอาชีพหนึ่งเท่านั้น			
26.	ฉันคิดว่าควรสนใจเลือกอาชีพที่ ช่วยให้ตนเองมีโอกาสช่วยเหลือ คนอื่น ๆ ได้			
27.	ฉันคิดว่าคนเราสามารถทำงาน อะไรก็ได้ถ้ามีความพยายาม			
28.	ฉันคิดว่าอนาคตเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน จึงไม่ควรวางแผนทางในการ ตัดสินใจเลือกอาชีพ			
29.	การตัดสินใจเลือกอาชีพเป็น เรื่องยากมากเพราะต้องคำนึง ถึงส่วนประกอบหลายอย่าง			
30.	สภาพสังคมปัจจุบันทำให้ฉันไม่ แน่ใจว่าจะวางแผนทางในการ เลือกอาชีพอย่างไร			

ภาคผนวก ง.

แผนการจัดกิจกรรมในโปรแกรมการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ

ตารางแผนการจัดกิจกรรมในโปรแกรมการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ

หัวข้อ	ครั้งที่	จุดประสงค์	กิจกรรม	เวลา (คาบ)
ปฐมนิเทศ	1	เพื่อสร้างความคุ้นเคย ระหว่างนักเรียนกับครู และระหว่างนักเรียน กับนักเรียน	เรามารู้จักกัน	3
				รวม 3 คาบ
ด้านการรู้- จักตนเอง	2	1. เพื่อให้ นักเรียน สามารถบอก ลักษณะ และ ความ สามารถพิเศษของ ตนได้	ใครหนอ	3
	3	2. เพื่อให้ นักเรียนบอก ลักษณะเด่นของ เพื่อนที่แวดล้อม ตนเองได้	คนเด่นคนดัง	3
	4	3. เพื่อให้ นักเรียนบอก ได้ว่าตนเองเรียน วิชาอะไรได้ดีบ้าง และวิชาอะไร ไม่ดีกว่า	ฉันเก่งอะไร	3
	5	4. เพื่อให้ นักเรียนบอก ได้ว่าตนเองมีความ ถนัด ความสนใจใน งานประเภทใด	ฉันชอบอะไร	3
				รวม 12 คาบ

หัวข้อ	ครั้งที่	จุดประสงค์	กิจกรรม	เวลา (คาบ)
ด้านการรู้จักอาชีพ	6	1. เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถบอกอาชีพต่าง ๆ ในท้องถิ่นได้	อาชีพในชุมชน	3
	7	2. เพื่อให้ให้นักเรียนบอกอาชีพเกษตรกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม และศิลปกรรมที่มีอยู่ในชุมชนได้ประเภทละ 2 อาชีพ	อาชีพอะไรเอ๋ย	3
	8	3. เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถบอกสถานที่ประกอบอาชีพแต่ละอาชีพได้	หัวใจเรียกหา	3
	9	4. เพื่อให้ให้นักเรียนบอกลักษณะการทำงานของอาชีพต่าง ๆ ได้	ปริศนาอาชีพ	3
	10	5. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพในชุมชนมากขึ้นและรับประสบการณ์โดยตรง	สัมภาษณ์บุคคลอาชีพต่าง ๆ	9 (ในเวลา 6 นอกเวลา 3)

หัวข้อ	ครั้งที่	จุดประสงค์	กิจกรรม	เวลา(คาบ)
	11	6. เพื่อให้ให้นักเรียนมี ประสบการณ์ใน เรื่องอาชีพใน ชุมชนและทราบ ข้อมูลเกี่ยวกับ อาชีพจากแหล่ง อาชีพโดยตรง	ทัศนศึกษา	12 (ในเวลา 6 นอก เวลา 6)
	12	7. เพื่อให้ให้นักเรียน ได้ทราบข้อมูล ทางอาชีพจากผู้ ประกอบอาชีพที่ ประสบความสำเร็จ ในชุมชน	การเชิญ วิทยากร	3
	13	8. เพื่อให้ให้นักเรียน จำแนกอาชีพ ต่าง ๆ ได้	ค้นหาอาชีพ	3
				รวม39คาบ
ด้านการสัม พันธ์ตนเอง กับงานอาชีพ	14	1. เพื่อให้ให้นักเรียน บอกได้ว่าตนเอง และเพื่อนเหมาะ สมจะทำงานอะไร	ทีมงานช่วย ชี้แนะ	3
	15	2. เพื่อให้ให้นักเรียน ได้รู้ว่าตนเองมี บุคลิกภาพทางอา ชีพประเภทใด	เลือกคีมี่ รางวัล	3

หัวข้อ	ครั้งที่	จุดประสงค์	กิจกรรม	เวลา (คาบ)
	16	3. เพื่อให้ให้นักเรียน ได้รู้จักรูปแบบ ของบุคลิกภาพ ทางอาชีพชนิด ต่าง ๆ และบอก ได้ว่าบุคลิกภาพ ของตนเหมาะกับ อาชีพอะไร	ฉันสมควรจะ เป็นอะไร	3
	17	4. เพื่อให้ให้นักเรียนรู้ จักเชื่อมโยงความ สนใจของตนเอง กับอาชีพที่สนใจ	เลือกคู่ให้ เหมาะสม	3
				รวม 12คาบ
ด้านการวางแผน การตัดสินใจ เลือกอาชีพ	18	1. เพื่อให้ให้นักเรียน สามารถจัดลำดับ ทางเลือกของตน เองได้	เลือกอะไร กันดี	3
	19	2. เพื่อให้ให้นักเรียน บอกแนวทางใน การวางแผนการ เรียน และการ ประกอบอาชีพ แต่ละอาชีพได้	ทางเลือกที่ เป็นไปได้	3

หัวข้อ	ครั้งที่	จุดประสงค์	กิจกรรม	เวลา (คาบ)
	20	3. เพื่อให้ นักเรียน สามารถบอกองค์ ประกอบในการ ตัดสินใจเลือก ประกอบอาชีพ แต่ละอาชีพได้	คิดก่อนเลือก	3
	21	4. เพื่อให้ นักเรียน บอกแหล่งข้อมูล ความต้องการแรง งานได้	ตามไปดู	3
				รวม 12 คาบ
ปัจฉิมนิเทศ	22	เพื่อให้ นักเรียน สรุปบททวนสิ่งที่ ได้เรียนรู้จากกิจ กรรม	รู้อะไรบ้าง	3
				รวม 3 คาบ
				รวมทั้งหมด 81 คาบ

ครั้งที่ 1
กิจกรรมเรามารู้จักกัน

จุดประสงค์

เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างนักเรียนกับครู และระหว่างนักเรียนกับนักเรียน

อุปกรณ์

ตัวอย่างแบบฟอร์มการสัมภาษณ์เพื่อน

วิธีดำเนินการ

1. ครูให้นักเรียนทุกคนเขียนรายชื่อเพื่อนในห้องที่ตนจำได้ให้มากที่สุด ในกระดาษภายใน 2 นาที
2. นักเรียนแต่ละคนสัมภาษณ์เพื่อน ตามรายชื่อที่เขียนไว้ในหัวข้อที่กำหนดให้ภายใน 5 นาที

ชื่อ.....นามสกุล.....

ชื่อเล่น.....

ยามว่างมักจะทำงานเกี่ยวกับ.....

สิ่งที่ชอบมากที่สุด.....

ความสามารถพิเศษ.....
3. ครูเลือกนักเรียนที่สัมภาษณ์เพื่อนได้มากที่สุด 5 คน ออกมารายงานหน้าชั้น
4. นักเรียนส่งตัวแทนออกมา 1 คนเพื่อสัมภาษณ์ครู

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

สรุป

ในชีวิตของเรา เราจะต้องมีการเกี่ยวข้องกับบุคคลในสังคม ดังนั้น กิจกรรมนี้จะช่วยให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคยกัน ได้รู้จักกันมากขึ้น มีโอกาสศึกษานิสัยใจคอซึ่งกันและกัน และรู้จักการปรับตัวในการอยู่ร่วมกัน

ครั้งที่ 2

กิจกรรมโครงงาน

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกรูปร่าง และความสามารถพิเศษของตนได้

อุปกรณ์

1. กระดาษขนาด 3 + 5 นิ้ว จำนวน 30 แผ่น
2. กล่องกระดาษ

วิธีดำเนินการ

1. ครูแจกกระดาษขนาด 3 + 5 นิ้ว ให้นักเรียนทุกคน
2. นักเรียนแต่ละคนเขียนลักษณะ รูปร่าง และความสามารถพิเศษ

ของตนในกระดาษที่แจกให้

ตัวอย่าง

รูปร่างขาว สูง ยิ้มแย้มแจ่มใส ตัดสินใจรวดเร็ว

ผิวเนื้อสองสี มีเพื่อนรัก ใจเย็น กีฬาเด่น

3. นักเรียนม้วนกระดาษใส่กล่องที่เตรียมไว้ให้
4. ครูขออาสาสมัครออกมาหน้าชั้น 1 คน หยิบม้วนกระดาษออกมา
ครึ่งแผ่นแล้วอ่านให้เพื่อน ๆ ฟัง
5. นักเรียนช่วยกันทายว่า ลักษณะ รูปร่าง และความสามารถพิเศษ
นั้นตรงกับเพื่อนคนใด
6. นักเรียนที่ถูกเพื่อนทาย เฉลยว่าใช่ตนหรือไม่
7. ถ้าเฉลยว่าใช่ ให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายว่า ทำไมจึงคิดว่า
เพื่อนเป็นคนเช่นนั้น

8. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะของแต่ละคนตามที่เป็นจริง
และบันทึกลงในสมุดกิจกรรม

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

สรุป

ลักษณะพิเศษที่ทุกคนที่มีอยู่ในตัว หากสามารถนำออกมาใช้ได้
เหมาะสมก็จะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จ และมีความสุขในชีวิต

ครั้งที่ 3

กิจกรรมคนเด่นคนดัง

จุดประสงค์

เพื่อให้ให้นักเรียนบอกลักษณะเด่นของเพื่อนที่แวดล้อมตนเองได้

อุปกรณ์

1. แบบบันทึกลักษณะเด่น 30 แผ่น
2. แผนภูมิบันทึกลักษณะเด่น

วิธีดำเนินการ

1. นักเรียนรับแบบบันทึกลักษณะเด่นคนละ 1 แผ่น
2. นักเรียนเขียนรายชื่อเพื่อนที่คิดว่าเด่นในแต่ละข้อความลงในแบบบันทึกลักษณะเด่น
3. ครูและนักเรียนรวบรวมคะแนนจากแบบบันทึกลักษณะเด่นนำเสนอในรูปแบบของแผนภูมิ
4. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการยอมรับลักษณะเด่นของแต่ละบุคคล

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

สรุป

การมองเห็นลักษณะเด่นของผู้อื่นและยอมรับได้ หมายถึง ตนมีลักษณะเด่นในตัวและยอมรับตนเองได้ ชีวิตย่อมมีค่า และเมื่อเห็นชีวิตมีค่าจะไม่ประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ไม่ดี

แบบบันทึกลักษณะเด่น

ให้นักเรียนเขียนชื่อเพื่อนในช่องว่างแต่ละข้อให้ตรงกับลักษณะเด่นนั้น ๆ

1. เรียนวิชาคณิตศาสตร์เก่ง
2. เรียนวิชาภาษาไทยเก่ง
3. อ่านหนังสือเก่ง
4. พูดหน้าชั้นเก่ง
5. ร้องเพลงเก่ง
6. ประดิษฐ์เก่ง
7. ร้อยมาลัยเก่ง
8. วาดภาพเก่ง
9. เล่นฟุตบอลเก่ง
10. ช่วยเหลือเก่ง
11. วิ่งเร็ว
12. ราวสวย
13. พูดเพราะ
14. แต่งกายสะอาด
15. ยิ้มแย้ม
16. ไม่โกรธง่าย
17. ขยัน
18. เป็นผู้กล้า
19. ทำงานเรียบร้อย
20. เข้ากับเพื่อนได้ดี

ครั้งที่ 4 กิจกรรมฉันเก่งอะไร

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนบอกได้ว่าตนเรียนวิชาอะไรได้ดีและวิชาอะไรไม่ดีบ้าง

อุปกรณ์

1. กระดาษกราฟ ขนาด 5 + 8 นิ้ว 30 แผ่น
2. ดินสอสีจำนวน 30 แท่ง
3. สมุดกิจกรรม 30 เล่ม

วิธีดำเนินการ

1. ครูแจกใบแจ้งผลการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้นักเรียนทุกคน
2. ครูแจกกระดาษกราฟ ขนาด 5 + 8 นิ้ว ให้นักเรียนคนละแผ่น
3. นักเรียนเขียนกราฟจากคะแนนของทุกกลุ่มวิชาของตนในกระดาษกราฟ (อาจจะเป็นกราฟเส้นหรือกราฟแท่งก็ได้) โดยเรียงจากกลุ่มสูงไปยังกลุ่มต่ำ
4. นักเรียนตกแต่งกราฟของตน เพื่อความสวยงามด้วยดินสอสี
5. นักเรียนที่ได้ผลการเรียนสูงสุดในแต่ละวิชา ออกมาเล่าถึงวิธีการที่ทำคะแนนได้ดีให้เพื่อนฟัง พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้เพื่อนซักถาม
6. นักเรียนติดแผ่นกราฟของตนลงในสมุดกิจกรรม

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

สรุป

การที่นักเรียนได้สำรวจความสามารถของตนเอง นอกจากจะทำให้เรารู้ว่าเราเก่งอะไรแล้ว เรายังได้แนวคิดจากเพื่อน ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงตนเอง และใช้เป็นแนวทางในการเลือกศึกษาต่อหรือเลือกอาชีพต่อไปในอนาคต

ครั้งที่ 5
กิจกรรมฉันชอบอะไร

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกความถนัด ความสามารถในการทำงาน
ของตนเองได้

อุปกรณ์

1. เอกสารเกี่ยวกับอาชีพ
2. กระดาษโปสเตอร์
3. กรรไกร
4. กาว
5. สีเมจิก หรือดินสอสี
6. สมุดกิจกรรม

วิธีดำเนินการ

1. ครูกำหนดสถานการณ์เกี่ยวกับ การจัดป้ายสนเทศทางอาชีพให้
นักเรียนทำ
2. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน ให้แต่ละกลุ่มพิจารณาตั้ง
คณะทำงาน ซึ่งประกอบด้วย
หัวหน้า 1 คน ฝ่ายตกแต่ง 2 คน
ฝ่ายข้อมูล 1 คน ฝ่ายบริการ 2 คน
3. ครูแจกอุปกรณ์ ได้แก่ เอกสารเกี่ยวกับอาชีพ กระดาษโปสเตอร์
กลุ่มละแผ่น กรรไกร กาว สีเมจิก หรือดินสอสีให้แต่ละกลุ่ม

4. นักเรียนทำป้ายสนเทศเกี่ยวกับอาชีพจากอุปกรณ์ดังกล่าวภายใน
15 นาที
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายผลการทํางาน และความรู้สึกในการ
ทํางาน
6. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปผลของการร่วมกิจกรรมนี้

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

สรุป

คนแต่ละคนมีความถนัด ความสามารถในการทํางานต่าง ๆ แตกต่าง
กัน คนที่จะทํางานได้ดีและมีความสุข จะต้องทํางานตามที่ตนมีความสามารถ และ
มีความถนัด แต่ถ้าได้งานที่ไม่ตรงกับความถนัด ความสามารถจะทำให้รู้สึกอึดอัดใจ
และทํางานไม่ได้ดี

ตัวอย่างสถานการณ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนช่วยกันจัดป้ายสนเทศทางอาชีพจากอุปกรณ์ที่กำหนดให้ภายในเวลา 15 นาที โดยตั้งคณะกรรมการดังนี้

1. หัวหน้า 1 คน
2. ฝ่ายข้อมูล 2 คน
3. ฝ่ายตกแต่ง 2 คน
4. ฝ่ายบริการ 2 คน

ครั้งที่ 6

กิจกรรมอาชีพในชุมชน

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกอาชีพต่าง ๆ ในท้องถิ่นได้

อุปกรณ์

ภาพอาชีพจำนวน 35 ภาพ

วิธีดำเนินการ

1. นักเรียนทุกคนบอกชื่ออาชีพของบุคคลในภาพ และบอกชื่ออาชีพของพ่อแม่ผู้ปกครองหรือญาติพี่น้องของนักเรียนมาคนละ 5 อาชีพ ครูเขียนลงบนกระดานดำ
2. นักเรียนช่วยกันพิจารณาว่าอาชีพเหล่านั้นมีอยู่ในท้องถิ่นหรือไม่ ถ้ามีอยู่ในท้องถิ่นของเรา หรืออยู่ในภาคใดของประเทศไทย
3. นักเรียนช่วยกันสรุปตามข้อมูลโดยครูแนะนำ

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

สรุป

ในแต่ละท้องถิ่นมีอาชีพแตกต่างกันไปตามสภาพภูมิประเทศ การศึกษา อาชีพโดยนำวิธีการและขั้นตอนมาพัฒนาให้เหมาะสมกับท้องถิ่นจะช่วยสร้างอาชีพใหม่ ๆ

ครั้งที่ 7

กิจกรรมอาชีพอะไรเอ่ย

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกชื่ออาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม และศิลปกรรมที่มีอยู่ในชุมชนได้ ประเภทละ 2 อาชีพ

อุปกรณ์

1. กล้องกระดาษประเภทอาชีพ 5 กล้อง
2. กระดาษสี 5 สี

วิธีดำเนินการ

1. ครูอธิบายความหมายของคำเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม ศิลปกรรม พร้อมทั้งยกตัวอย่างในชีวิตประจำวันให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจ
2. ครูเตรียมกล้องประเภทอาชีพทั้งหมด 5 กล้อง วางไว้หน้าชั้นเรียน (อาชีพทางด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม ศิลปกรรม)
3. ครูแจกกระดาษสีต่าง ๆ ให้นักเรียนคนละ 5 แผ่น
4. นักเรียนเขียนชื่ออาชีพ ประเภทละ 1 อาชีพ ลงในกระดาษและเมื่อเขียนเสร็จแล้ว ให้นำไปใส่ไว้ในกล่องตามประเภทอาชีพนั้น
5. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม ตามกระดาษสีที่แจกนักเรียนรายชื่ออาชีพแต่ละประเภทไปตรวจดูว่า อาชีพที่นักเรียนนำไปใส่นั้น ถูกประเภทหรือไม่ เพราะเหตุใด ให้ส่งตัวแทนออกมารายงาน และเขียนไว้บนกระดาน
6. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะอาชีพที่เด่นในชุมชน

เวลา 1 ชั่วโมง

สรุป

ลักษณะอาชีพในชุมชนที่มีความคล้ายคลึงกัน สามารถแยกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 5 ประเภทคือ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม และศิลปกรรม การศึกษาข้อมูลอาชีพในชุมชน จะช่วยให้มีความรู้ ความเข้าใจในอาชีพนั้นได้ถูกต้อง และกว้างขวาง

ครั้งที่ 8

กิจกรรมหัวใจเรียวหา

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกสถานที่ประกอบอาชีพแต่ละอาชีพได้

อุปกรณ์

1. กระดาษรูปหัวใจแบ่งครึ่ง จำนวน 15 ดวง
2. ชื่ออาชีพและสถานที่ประกอบอาชีพ จำนวน 15 คู่

วิธีดำเนินการ

1. ครูเตรียมอุปกรณ์ต่อไปนี้
 - 1.1 กระดาษแข็งตัดเป็นรูปหัวใจ 15 ดวง พร้อมทั้งแบ่งครึ่งหัวใจแต่ละดวง
 - 1.2 เขียนชื่ออาชีพและสถานที่ประกอบอาชีพของแต่ละอาชีพลงในหัวใจทั้ง 15 ดวง
 - 1.3 ตัดรูปหัวใจออกตามรอยแบ่งครึ่งทั้ง 15 ดวง
2. นักเรียนจับชิ้นส่วนต่าง ๆ คนละ 1 ชิ้น แล้วปฏิบัติดังนี้ภายใน 2 นาที
 - 2.1 นักเรียนหาคู่ประกอบชิ้นส่วนที่ตนเองได้รับ (ถ้านักเรียนได้รับบัตรบอกอาชีพจะต้องหาสถานที่และถ้านักเรียนได้รับบัตรบอกสถานที่ นักเรียนจะต้องหาอาชีพ)
 - 2.2 นักเรียนคู่ใดประกอบชิ้นส่วนได้สำเร็จเป็นคู่แรกเป็นผู้ชนะเลิศ ส่วนผู้ที่หาคู่ไม่ได้ให้แสดงท่าทางการทำงานของอาชีพที่ตนได้แล้วให้เพื่อนท่าย

3. ครูสัมภาษณ์ผู้ที่ประกอบชิ้นส่วนสำเร็จเป็นคู่แรก และผู้ที่ทำคู่ไม่ได้

1 คู่

ก. เพราะเหตุใดจึงทำคู่ได้เร็ว

ข. เพราะเหตุใดจึงทำคู่ไม่ได้

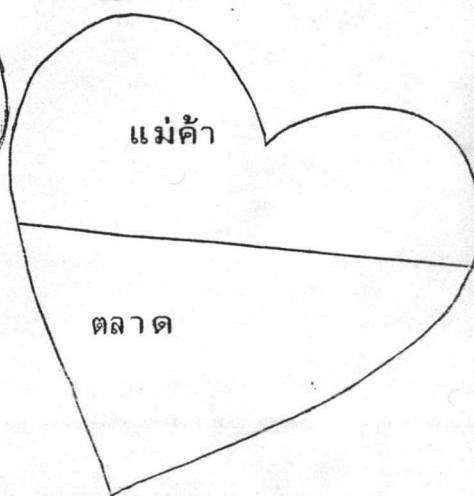
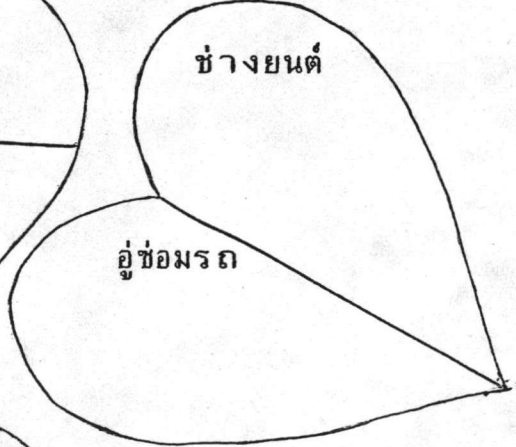
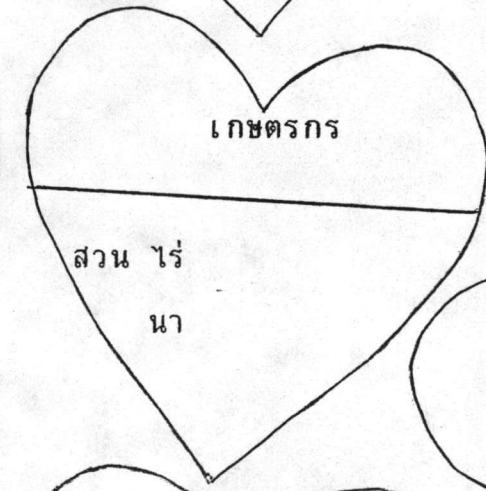
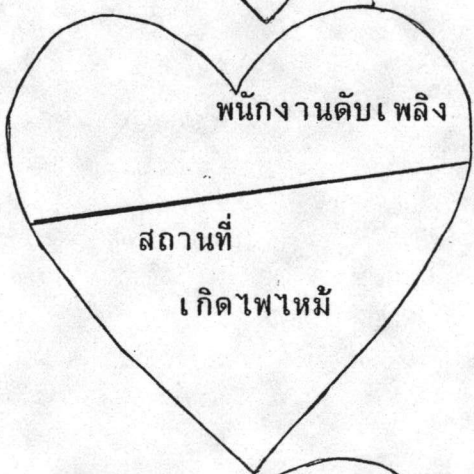
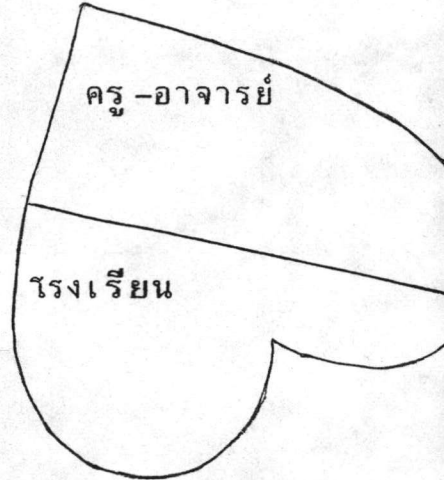
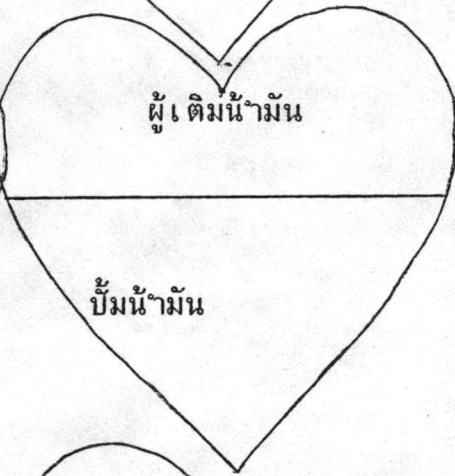
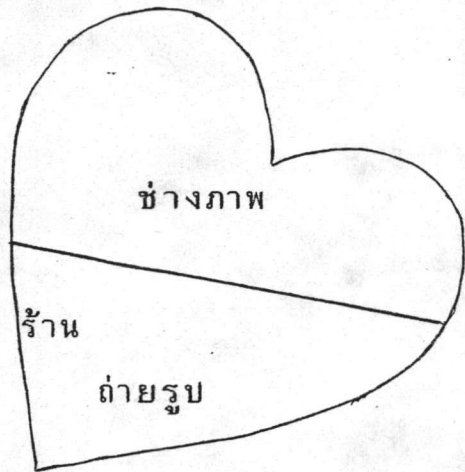
4. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุป ความสำคัญของการรู้จักสถานที่ทำงานที่มีต่อการเลือกอาชีพ

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

สรุป

การศึกษาสถานที่ทำงาน มีความสำคัญต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน เพราะการประกอบอาชีพ ต้องมีสถานที่ปฏิบัติงานแตกต่างกัน นักเรียนจำเป็นต้องต้องรู้จักสถานที่ปฏิบัติงานนั้น ๆ ว่าเหมาะสมสอดคล้องกับงานมากน้อยเพียงใด ก่อนที่จะตัดสินใจลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้อาชีพของเราพัฒนารวดเร็วที่สุด

รูปตัวอย่าง "หัวใจเรียกหา"

ครั้งที่ 9

กิจกรรมปริศนาอาชีพ

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนบอกลักษณะการทำงานของอาชีพต่าง ๆ ได้

อุปกรณ์

1. กระบอกเข็มชี่
2. ใบบนเข็มชี่ปริศนาอาชีพ

วิธีดำเนินการ

1. ครูทำเข็มชี่ปริศนาอาชีพ
2. ครูขออาสาสมัครคนแรกออกมาเขย่าเข็มชี่ และอ่านใบบนเข็มชี่ปริศนาอาชีพให้เพื่อนฟัง แล้วให้เพื่อนทายชื่ออาชีพ
3. นักเรียนคนที่ทายถูกจะเป็นคนออกมาเขย่าเข็มชี่ และอ่านใบบนเข็มชี่ปริศนาอาชีพให้เพื่อนฟัง และให้ทายชื่ออาชีพต่อไป
4. นักเรียนลองสำรวจตนเองว่ามีลักษณะที่จะประกอบอาชีพตามใบบนเข็มชี่บ้างหรือไม่
5. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความสำคัญของการรู้จักลักษณะการทำงานของแต่ละอาชีพ

เวลา 1 ชั่วโมง

สรุป

คนทุกคนเกิดมาต้องทำงาน และต้องมีอาชีพเพื่อเลี้ยงตนเอง การทำงานตรงตามความสามารถและความสนใจ ย่อมทำให้ผลงานมีประสิทธิภาพ และมีความสุขในชีวิต การสำรวจตนเอง และลักษณะของอาชีพจะเป็นพื้นฐานในการช่วยตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ

ตัวอย่างใบเขียนขีปนาวุธอาชีพ

คำประพันธ์โดย สวัสดิ์ สุวรรณอักษร

เขาหรือเธอถนัดงานการใช้เสียง
 รู้สำเนียงเสียงดนตรีที่คลอเคล้า
 รู้จังหวะกระทบกระทั่งทั้งสั้นยาว
 รู้จักนำวงโน้มาใจคนสนใจฟัง
 เรื่องของเพลงและดนตรีมีหลายอย่าง
 ถ้ารู้ทางฝึกฝนดีย่อมมีหวัง
 เรื่องไน้ตเพลงควรรักษาอย่าชิงชัง
 ผู้สอนสั่งด้านดนตรีมีมากมาย
 เทปคาสเส็ตสมัยนี้มีหลายหลาก
 ขายได้มากเงินย่อมดีมีเหลือใช้
 ถ้าประหยัดจะสุขสันต์จนวันตาย
 ท่านบอกได้แล้วซิว่า...อาชีพใด? (เฉลย...นักร้อง)

เขาหรือเธอชำนาญงานการซ่อมปรับ
 ทั้งเครื่องรับวิทยุและโทรทัศน์
 ตรวจจสายไฟในแบบแปลนแผนที่จัด
 จนรู้ชัดจุดบกพร่องต้องจัดการ
 ใช้อุปกรณ์ทดสอบดีมีคุณค่า
 แก้ปัญหาเครื่องรับได้หลายสถาน
 การบัดกรีที่รอยต่อก็ชำนาญ
 การเปลี่ยนถ่าน - ต่อสายไฟ - ไปได้ดี
 แม้สนใจหรือชอบงานการซ่อมเครื่อง
 ต้องรู้เรื่องบริการไว้ให้ถ้วนถี่
 แหล่งฝึกฝนปัจจุบันนี้นั้นมากมี
 งานช่างนี้เขาเรียกว่าอาชีพใด? (เฉลย...ช่างซ่อมเครื่องรับ
 วิทยุ โทรทัศน์)

ครั้งที่ 10

กิจกรรมสัมภาษณ์บุคคลอาชีพต่าง ๆ

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพในชุมชนมากขึ้น และให้มีโอกาสได้ทราบข้อมูลด้านอาชีพจากผู้มีประสบการณ์ด้านอาชีพที่นักเรียนสนใจโดยตรง

อุปกรณ์

แบบฟอร์มสัมภาษณ์อาชีพ

วิธีดำเนินการ

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม โดยพยายามให้นักเรียนที่อยู่อาศัยใกล้เคียงกันอยู่ในกลุ่มเดียวกัน
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมพลังสมองว่าอาชีพในเขตใกล้เคียงกับที่อยู่อาศัยของนักเรียนมีอาชีพอะไรบ้าง แล้วให้นักเรียนคัดเลือกอาชีพที่ตนสนใจไว้กลุ่มละ 2 อาชีพ สำหรับที่จะออกไปสัมภาษณ์
3. ครูและนักเรียนช่วยกันหาหัวข้อ และวางแบบฟอร์มที่จะใช้ในการสัมภาษณ์อาชีพรวมทั้งระเบียบการปฏิบัติของนักเรียนในการสัมภาษณ์
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกหัดการสัมภาษณ์อาชีพ เพื่อช่วยพิจารณาข้อบกพร่องที่สมาชิกในกลุ่มควรปรับปรุงแก้ไข
5. นักเรียนออกไปสัมภาษณ์ผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ ตามที่นักเรียนสนใจพร้อมทั้งเขียนรายงานการสัมภาษณ์ ซึ่งนักเรียนอาจจะค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมหาภาพประกอบ
6. นักเรียนเลือกรายงานผลการสัมภาษณ์หน้าชั้นกลุ่มละ 1 อาชีพให้เพื่อนในชั้นซักถามได้

ระยะเวลา

3 ชั่วโมง ใช้เวลา 2 ชั่วโมงในชั้นเรียนก่อนและหลังการสัมภาษณ์ และใช้เวลา 1 ชั่วโมง นอกชั้นเรียน

สรุป

การสัมภาษณ์ผู้ประกอบอาชีพ เป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนได้รับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอาชีพ จากผู้มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพนั้นโดยตรง นับเป็นวิธีการแสวงหาข้อมูลด้านอาชีพวิธีหนึ่ง

แบบการสัมภาษณ์อาชีพ

1. ชื่อบุคคลที่มีอาชีพ.....ชื่ออาชีพ.....
2. ลักษณะของงานอาชีพ.....
.....
3. ผู้ประกอบอาชีพนี้ควรมีนิสัย.....
.....
4. การศึกษาของผู้ประกอบอาชีพนี้.....
ผลการเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 6.....
5. การเริ่มต้นประกอบอาชีพ.....
.....
6. ระยะเวลาในการประกอบอาชีพนี้.....
รายได้.....
7. โอกาสความก้าวหน้าในงานอาชีพ.....
.....
8. ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการประกอบอาชีพ.....
.....
.....
9. ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีต่ออาชีพของตนเอง.....
.....
.....
10. ความคิดเห็นของผู้สัมภาษณ์ที่มีต่ออาชีพของผู้ให้สัมภาษณ์.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สัมภาษณ์

.....ผู้สัมภาษณ์

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เวลา.....

ครั้งที่ 11

กิจกรรมทัศนศึกษา

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนมีประสบการณ์ในเรื่องอาชีพในชุมชน และทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพจากแหล่งอาชีพโดยตรง

อุปกรณ์

แบบฟอร์มการเขียนรายงาน

วิธีดำเนินการ

1. นักเรียนช่วยกันเสนอแนะ และคัดเลือกว่าต้องการดูงานอาชีพด้านใดมากที่สุด
2. ครูและนักเรียนร่วมกันตั้งวัตถุประสงค์ของการไปดูงานด้านอาชีพ วิธีการศึกษา และประโยชน์ที่ควรได้รับตลอดจนแนวการปฏิบัติในระหว่างดูงาน
3. ครูติดต่อขอดูงานด้านอาชีพกับสถานประกอบการที่จะไปเยี่ยมชม ว่างล่วงหน้าและมีจดหมายขออนุญาตผู้ปกครอง
4. ครูพานักเรียนออกไปดูงานด้านอาชีพตามแนวทางที่กำหนดไว้
5. นักเรียนเขียนรายงานส่งตามหัวข้อที่กำหนดให้
6. อภิปรายประโยชน์ ข้อเสนอแนะ ตลอดจนข้อบกพร่องที่ได้พบจากการดูงานด้านอาชีพ

ระยะเวลา

4 ชั่วโมง ใช้เวลา 2 ชั่วโมงในชั้นเรียน ก่อนและหลังทัศนศึกษา และใช้เวลา 2 ชั่วโมง นอกชั้นเรียน

สรุป

ก่อนที่นักเรียนจะตัดสินใจเลือกอาชีพ ควรจะได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพนั้น ๆ เสียก่อน วิธีการที่จะช่วยให้ทราบข้อมูล ควรจะได้รับข้อมูลจากผู้ที่ประกอบอาชีพนั้นโดยตรง และควรจะได้เห็นถึงการปฏิบัติงานอาชีพนั้น ๆ ด้วย ถ้ามีโอกาสควรทดลองช่วยปฏิบัติงานในหน้าที่นั้นดูว่ามีความสามารถ และคุณสมบัติต่าง ๆ เหมาะสมกับงานหรือไม่

ชื่อ _____

รายงานการเยี่ยมชมโรงงาน

ลักษณะของงานอาชีพ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการดูงานด้านอาชีพ

ความรู้สึกต่ออาชีพที่ไปเยี่ยมชม (ต้องการหรือไม่ต้องการประกอบอาชีพนั้น
เพราะอะไร)

ครั้งที่ 12

กิจกรรมเชิงวิทยากร

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนได้ทราบข้อมูลทางอาชีพ จากผู้ที่ประสบความสำเร็จใน
การประกอบอาชีพนั้นโดยตรง

อุปกรณ์

วิธีดำเนินการ

1. ครูและนักเรียนร่วมกันคัดเลือกบุคคลในชุมชนที่ประสบความสำเร็จ
ในงานอาชีพ
 1. ครูติดต่อเชิงวิทยากร
 2. ครูเตรียมตัวนักเรียนในการฟังวิทยากร และการตั้งคำถาม ถาม
วิทยากร
 3. ครูเตรียมสถานที่ และนักเรียนในการต้อนรับวิทยากร
 4. ครูต้อนรับวิทยากรและแนะนำวิทยากร
 5. วิทยากรสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการทำงาน การประกอบ
อาชีพและความสำเร็จในงานอาชีพ
 6. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนสนทนาซักถามเรื่องที่สนใจกับวิทยากร
 7. นักเรียนกล่าวขอบคุณและครุมอบของที่ระลึกแก่วิทยากร

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

สรุป

การทราบข้อมูลทางอาชีพจากผู้ประกอบอาชีพที่ประสบความสำเร็จในงานอาชีพ จะเป็นส่วนหนึ่งที่จะกระตุ้นให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ และได้รับแนวทางในการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการศึกษาหาความรู้ในงานอาชีพ และประกอบอาชีพจนประสบความสำเร็จ

ครั้งที่ 13
กิจกรรมค้นหาอาชีพ

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนบอกรายชื่ออาชีพที่มีอยู่ในชุมชนและจำแนกได้ว่าอาชีพใดเป็นอาชีพที่มีเงินเดือนประจำ และอาชีพใดเป็นอาชีพอิสระ

อุปกรณ์

วีดีโอชุดอาชีพในฝัน

วิธีดำเนินการ

1. นักเรียนดูวีดีโอชุดอาชีพในฝัน
2. ครูอธิบายความแตกต่างของอาชีพที่มีเงินเดือนประจำ และอาชีพอิสระ
3. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มรวบรวมรายชื่ออาชีพที่มีอยู่ในชุมชนของตน พร้อมทั้งระบุว่า เป็นอาชีพประเภทใด
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานหน้าชั้น
5. ครูให้นักเรียนช่วยกันพิจารณาว่าอาชีพที่แต่ละกลุ่มรายงานนั้น ถูกต้องหรือไม่
6. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปประเภทของอาชีพในชุมชน

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

สรุป

อาชีพในโลกนี้มากมาย คนเราทุกคนต้องประกอบอาชีพสำหรับเป็น
เครื่องมือในการดำรงชีวิตตลอดจนสร้างประโยชน์ให้ส่วนรวม ผู้ที่ไม่มีอาชีพ ก็
ไม่มีรายได้และไม่ได้รับการยอมรับในสังคม

ครั้งที่ 14

กิจกรรมที่มงานช่วยชี้แนะ

จุดประสงค์

ให้นักเรียนบอกได้ว่าตนเอง และเพื่อนเหมาะที่จะทำงานอะไร

อุปกรณ์

บัตรสถานการณ์ 2 สถานการณ์

1. การออกร้านขายของ
2. การจัดงานวันเกิด

วิธีดำเนินการ

1. ครูแจกบัตรสถานการณ์ให้นักเรียนทุกคน
2. ครูเล่าสถานการณ์ตามบัตรสถานการณ์ หรือสถานการณ์ที่เป็นจริงหลาย ๆ สถานการณ์ และให้นักเรียนจัดตนเองและเพื่อนตามสถานการณ์ที่กำหนด
3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวคิด

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

สรุป

งานทุกงานมีความสำคัญต่อกัน ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน และการทำงานต้องใช้ความสามารถของแต่ละคนที่แตกต่างกันไป การรู้ว่าใครเหมาะที่จะทำอะไร เป็นการรู้จักบุคลิกภาพของตนเองและผู้อื่น ซึ่งจะ เป็นพื้นฐานในการเลือกทำงานและประกอบอาชีพต่อไป

คำชี้แจง

ให้นักเรียนพิจารณาตนเองและสมาชิกที่อยู่ในกลุ่มของนักเรียนที่เห็นว่าจะทำงานในช่องว่างตามที่กำหนด โดยนักเรียนจะต้องเลือกบุคคลที่เหมาะสมที่สุดเพียง 1 คน : 1 รายการ

สถานการณ์ที่ 1

ถ้าโรงเรียนของเราจะจัดงานโรงเรียน ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร่วมออกร้านขายของ นักเรียนจะจัดแบ่งหน้าที่ให้ใครทำอะไรและตนเองจะทำอะไร

<u>งาน</u>	<u>ชื่อบุคคล</u>
1. จัดสถานที่	1..... 2..... 3.....
2. หาของมาขายในงาน	1..... 2..... 3.....
3. ต้อนรับแขก	1..... 2..... 3.....
4. ขายของ	1..... 2..... 3.....
5. ทำบัญชี	1..... 2..... 3.....
6. เก็บของเข้าที่	1..... 2..... 3.....

ครั้งที่ 15
กิจกรรมเลือกดีมีรางวัล

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักบุคลิกภาพทางอาชีพ

อุปกรณ์

1. บัตร บุคลิกภาพทางอาชีพ จำนวน 6 บัตร
2. บัตรอาชีพ จำนวน 36 บัตร
 - 2.1 บัตรอาชีพลักษณะสัจจะ 6 บัตร
 - 2.2 บัตรอาชีพลักษณะสอบสวน 6 บัตร
 - 2.3 บัตรอาชีพลักษณะศิลปิน 6 บัตร
 - 2.4 บัตรอาชีพลักษณะสังคม 6 บัตร
 - 2.5 บัตรอาชีพลักษณะแก่งกล้า 6 บัตร
 - 2.6 บัตรอาชีพลักษณะอนุรักษ์ 6 บัตร
3. สลากชื่อบุคลิกภาพทางอาชีพ 6 ชิ้น
4. นกหวีด

วิธีดำเนินการ

1. ครูอธิบายบุคลิกภาพทางอาชีพ 6 ลักษณะ และนำบัตรบุคลิกภาพทางอาชีพ จำนวน 6 บัตร ติดบนกระดานดำ
2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม โดยการจับสลาก แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ 2 คน
3. ตัวแทนแต่ละกลุ่มจับสลากหัวข้อบุคลิกภาพทางอาชีพ เมื่อได้หัวข้อของกลุ่มตนแล้ว ให้ตัวแทนกลุ่มส่ง เกตบัตรอาชีพที่ติดไว้บนบอร์ด ซึ่งบัตรนั้นจะ

คละรวมกันอยู่ทั้ง 6 หัวข้อ ในแต่ละบัตรอาชีพ จะประกอบด้วย ลักษณะหน้าที่ของงานอาชีพ และลักษณะบุคลิกภาพทางอาชีพของบุคคลในอาชีพนั้น

4. ตัวแทนแต่ละกลุ่ม เลือกเก็บบัตรอาชีพที่ติดไว้ที่บอร์ดให้ตรงกับหัวข้อที่ได้รับ นำมาส่งให้กับฝ่ายของตนอีกคน ดูอีกครั้งว่าตรงกับหัวข้อหรือไม่ ถ้าตรงให้นำใบเรียงไว้ให้ตรงกับบัตรบุคลิกภาพทางอาชีพที่ครูติดไว้บนกระดานดำ ถ้าไม่ตรงให้เพื่อนที่เก็บมานากลับไว้ที่เดิม หากหมดเวลาที่กำหนดใน 2 นาที

5. ครูตรวจนับคะแนน ถ้าเก็บบัตรอาชีพตรงกับหัวข้อของตนเองได้บัตรละ 1 คะแนน ถ้าเก็บหัวข้อของกลุ่มอื่นจะถูกหัก 1 คะแนน สรุปคะแนน

6. ครูสรุปลักษณะบุคลิกภาพทางอาชีพ 6 ลักษณะ

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

สรุป

ลักษณะบุคลิกภาพของคนเราจะประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ 6 ลักษณะด้วยกันคือ

1. ลักษณะสัจจะ

บุคคลกลุ่มนี้มีความสนใจกับงานอาชีพ หรือสิ่งแวดลอมที่เป็นวัตถุประสงค์ รูปร่างจับต้องได้ หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งของ เช่น เครื่องมือจักรกล และสัตว์เลี้ยง ชอบทำงานที่อยู่กลางแจ้ง มีความสามารถทางด้านช่าง เครื่องยนต์ เครื่องไฟฟ้า เทคนิค ไม่ชอบกิจกรรมที่ต้องเกี่ยวข้องกับบุคคล หรือสังคม บุคลิกภาพโดยทั่ว ๆ ไปมักจะมีลักษณะค่อนข้างขี้อาย หัวอ่อน เปิดเผย จริงจัง แข็งแรง ไม่ชอบเป็นจุดเด่นหรือจุดสนใจของผู้อื่น

2. ลักษณะสอบสวน

บุคคลกลุ่มนี้มีความสนใจกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสังเกตวิเคราะห์ ใช้ความคิดอ่านที่มีเหตุผล ชอบงานอาชีพต้องใช้ความรู้ และมักจะต้องเกี่ยวข้องกับเรื่องทางวิชาการหรือวิทยาศาสตร์ มักจะต้องหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่จะต้องเกี่ยวข้องกับสังคม หรืองานประเภทค้าขาย

บุคลิกภาพโดยทั่ว ๆ ไป มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีค่านิยมทางวิทยาศาสตร์แต่ขาดทักษะการเป็นผู้นำ

3. ลักษณะศิลปิน

บุคคลกลุ่มนี้ชอบประกอบกิจกรรมที่เป็นนามธรรม ชอบอิสระ สร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ มีจินตนาการกว้างไกล ชอบงานศิลปะทุกรูปแบบ ไม่ชอบงานที่ต้องการความมีระเบียบแบบแผนอย่างเคร่งครัด เป็นตัวของตัวเองสูง บุคลิกภาพที่เด่นคือ เจ้าอารมณ์ มีอุดมคติ เพื่อฝัน ใจร้อน ไม่ใคร่มีระเบียบ ไวต่อความรู้สึก บางครั้งจุกจิก

4. ลักษณะสังคม

บุคคลกลุ่มนี้ชอบที่จะจัดการและติดต่อกับบุคคลอื่น มีทักษะทางสังคมที่ดีสนใจที่จะให้ความรู้ฝึกหัดอบรมพัฒนาสั่งสอนผู้อื่น ชอบกิจกรรมลักษณะบริการชุมชน ทำงานให้สังคม แต่มักจะหลีกเลี่ยงงานที่จะต้องเกี่ยวข้องกับเครื่องยนต์ และทางด้านวิทยาศาสตร์อื่น ๆ

บุคลิกภาพโดยทั่ว ๆ ไป คือ มีมนุษยสัมพันธ์ดี ชอบช่วยเหลือ มีอุดมคติมีทักษะทางการใช้คำพูด

5. ลักษณะเก่งกล้า

บุคคลกลุ่มนี้ชอบกิจกรรมที่เกี่ยวกับการวางแผน หรือผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ เช่น งานประเภทค้าขาย ชอบเสี่ยงและผจญภัย มีความก้าวร้าว ชอบแสดงออกกระตือรือร้น และมีแรงกระตุ้นในการทำงานสูง แต่ไม่ชอบงานที่เกี่ยวข้องกับการสังเกตหรืองานทางวิทยาศาสตร์

บุคลิกภาพโดยทั่ว ๆ ไป เป็นคนกล้าโต้แย้ง ชอบผจญภัย ทะเยอ-ทะยาน ใจใหญ่ ช่างพูด

6. ลักษณะอนุรักษ์

เป็นบุคคลที่ชอบกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม ชอบความมีระเบียบ ยึดแบบแผนเดิมที่เคยปฏิบัติมา การทำงานมักชอบสิ่งที่ได้รับการบอกเล่ามากกว่าการริเริ่มด้วยตนเอง ขาดทักษะทางศิลปะ

บุคลิกภาพของคนกลุ่มนี้คือ เยือกเย็น อ่อนน้อม เรียบร้อย เจ้าระเบียบ ไม่ใคร่ยืดหยุ่น มักขาดจินตนาการ แต่สามารถควบคุมตนเองได้ดี

ครั้งที่ 16

กิจกรรมจับสมควรจะเป็นอะไร

จุดประสงค์

ให้นักเรียนได้รู้จักรูปแบบของบุคลิกภาพชนิดต่าง ๆ และบอกได้ว่าบุคลิกภาพของตนเหมาะกับอาชีพอะไร

อุปกรณ์

1. ตารางบุคลิกภาพ 6 ลักษณะ
2. ภาพประกอบอาชีพที่สัมพันธ์กับบุคลิกภาพ

วิธีดำเนินการ

1. นักเรียนทำแบบทดสอบค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพ โดยการสำรวจรายการที่กำหนด ให้ตรงกับบุคลิกภาพของตนมากที่สุด
2. ครูรวมคะแนนจากการสำรวจรายการที่กำหนดให้ ลักษณะบุคลิกภาพใดได้คะแนนรวมมากที่สุด ถือว่ามีบุคลิกภาพแบบนั้น
3. นักเรียนเลือกดูอาชีพในกลุ่มอาชีพที่ตรงกับลักษณะบุคลิกภาพแต่ละแบบของนักเรียน
4. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่านักเรียนมีบุคลิกภาพเช่นไร เหมาะกับอาชีพประเภทใด

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

สรุป

การเลือกอาชีพที่สัมพันธ์กับทักษะ ความสามารถ และลักษณะบุคลิกภาพของตนจะทำให้ผู้ประกอบอาชีพประสบความสำเร็จและมีความสุขกับงานนั้น

แบบทดสอบการค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพ

คำสั่ง ให้นักเรียนสำรวจในแต่ละรายการที่กำหนดให้ ตรงกับลักษณะของนักเรียนหรือไม่ ถ้าตรงกับลักษณะของนักเรียนให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X ในช่องขวามือ ถ้าไม่ตรงกับลักษณะของนักเรียนให้เขียนเครื่องหมาย / ในช่องขวามือ แบบทดสอบนี้แบ่งเป็นลักษณะบุคลิกภาพ 6 แบบให้ทำทุกข้อ

ลำดับที่	ลักษณะที่จะ	เครื่องหมาย	ลักษณะสอบสวน	เครื่องหมาย	ลักษณะศิลปิน	เครื่องหมาย
1.	ชอบทำตามผู้อื่น		ไม่ชอบให้ใครบังคับ		ชอบคิดสิ่งแปลก ๆ	
2.	ชอบหลบหน้า		ระมัดระวังรอบคอบ		ใหม่ ๆ	
3.	ไม่ชอบสังคม		อยากรู้ อยากรูเห็น		ชอบอิสระ	
4.	เชื่อฟังในสิ่งที่เห็นด้วยตา		มีเหตุผล		ไม่ยอมใคร	
5.	เปิดเผยตรงไปตรงมา		มีระเบียบแบบแผน		ไม่เอาอย่างใคร	
6.	ทำงานอย่างสม่ำเสมอ		อดทน		ไม่เป็นระเบียบ	
7.	ประหยัด		สงบเสงี่ยมไม่พูดมาก		ไม่ทำอะไรจริงจัง	
8.	เชื่อฟัง		เรียบร้อย		ไม่ชอบการบังคับ	
9.	ร่างกายแข็งแรง		รู้จักเปรียบเทียบความแตกต่าง		รักสวยรักงาม	
10.	เข้าใจสิ่งต่าง ๆ ไม่ลึกซึ้ง		มีเหตุผล		ใจร้อน	
	รวม		รวม		รวม	

ลำดับที่	ลักษณะสังคม	เครื่องหมาย	ลักษณะแก๊งค์	เครื่องหมาย	ลักษณะยึดมั่น	เครื่องหมาย
1.	ชอบช่วยเหลือ		ชอบผจญภัย		ชอบทำตามผู้อื่น	
2.	ชอบเป็นผู้นำ		ชอบทำงานที่มีการแข่งขัน		ชอบแก้ตัว	
3.	ชอบทำตามใจตนเอง		ชอบสนุก สะดวกสบาย		ไม่ชอบคิดอะไรลึกซึ้ง	
4.	ไม่ชอบปรึกษาใคร		มั่นใจในตนเอง		ไม่ชอบสิ่งที่ซับซ้อนหรือสิ่งที่ยาก	
5.	รู้จักกาลเทศะ		ใจร้อน		มีระเบียบเรียบร้อย	
6.	มีความรับผิดชอบ		มองโลกในแง่ดี		มีความพยายาม	
7.	กล้าตัดสินใจ		เข้าสังคมได้ดี		มีระเบียบ	
8.	เห็นใจผู้อื่น		ช่างพูด ช่างคุย		รักความยุติธรรม	
9.	เข้าสังคมได้ดี		คล่องแคล่วว่องไว		สงบ ไม่ตื่นเต้นบ่อย	
10.	ทำตามใจตัวเอง		กล้าเสี่ยง		เชื่อฟังผู้อื่น	
	รวม		รวม		รวม	

วิธีติดคะแนน

ให้คะแนน 1 คะแนนต่อข้อที่ตอบถูก 1 ข้อ

รวมคะแนนแต่ละลักษณะ ลักษณะใดได้คะแนนรวมมากที่สุดถือว่า
มีบุคลิกภาพแบบนั้น

การดูกลุ่มอาชีพ

ให้เลือกดูอาชีพในกลุ่มอาชีพที่ตรงกับลักษณะบุคลิกภาพแต่ละแบบ

<p>นักวิทยาศาสตร์</p> 	<p>นักดาราศาสตร์</p> 	<p>เภสัชกร</p>
<p>แพทย์</p> 	<p>อาชีพ กลุ่มสังเกต (INVESTIGATIVE)</p>	<p>นักกายภาพบำบัด</p>
<p>นักคอมพิวเตอร์</p> 	<p>นักวิจัย</p> 	<p>ทันตแพทย์</p>
<p>วิศวกร</p> 	<p>ลีลาฝึก</p> 	<p>นักสัตวศาสตร์</p>

<p>จิตรกร</p> 	<p>สถาปนิก</p> 	<p>นักออกแบบ</p>
<p>ช่างภาพ</p> 	<p>อาชีพ ศิลปะ (ARTISTIC)</p>	<p>นักประพันธ์</p>
<p>นักแสดง</p> 	<p>นักร้อง</p> 	<p>นักแปล</p>
<p>บรรณาธิการ</p> 	<p>นักหนังสือพิมพ์</p> 	<p>ครูสอนศิลปะ</p>

<p>จิตรแพทย์</p> 	<p>แม่ต๋ำ</p> 	<p>นักการเมื่อ</p>
<p>นักแหวะแหว</p> 	<p>อาชีพ กลุ่มสังคม (SOCIAL)</p>	<p>นักพูด</p>
<p>ช่างตัดเสื้อ</p> 	<p>พยาบาล</p> 	<p>นักสังคมสงเคราะห์</p>
<p>ครู</p> 	<p>นักวิจัย</p> 	<p>บรรณารักษ์</p>

<p>เลขาฯ การ</p> 	<p>สังคม ภูมิ</p> 	<p>ผู้เก็บมอบเอกสาร</p>
<p>ผู้จัดการฝ่ายขาย</p> 	<p>บริษัท กลุ่มบริษัท (CONVENTIONAL)</p>	<p>ผู้อำนวยการฝ่ายขาย</p>
<p>เด็กประถม</p> 	<p>พนักงานคอมพิวเตอร์ เกี่ยวกับจอ</p> 	<p>ผู้ขายสินค้า การ</p>
<p>พนักงานบัญชี</p> 	<p>คนทำงานหน้า</p> 	<p>พนักงานรับจ่ายเงิน</p>

ครั้งที่ 17
กิจกรรมเลือกคู่ให้เหมาะสม

จุดประสงค์

ให้นักเรียนรู้จักเชื่อมโยงความสนใจของตัวเองกับอาชีพที่สนใจ

อุปกรณ์

1. บัตรอาชีพ จำนวน 3 กลุ่ม
2. แบบสอบถามการรู้จักอาชีพ

วิธีดำเนินการ

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น กลุ่มละ 10 คน
2. แจกบัตรอาชีพแก่นักเรียน กลุ่มละ 1 กลุ่ม
3. ให้นักเรียนเวียนกันอ่านคำบรรยายอาชีพจากบัตรอาชีพ และตอบ

แบบสอบถามลงในกระดาษแบบสอบถามที่แจก

4. เลือกนักเรียนออกมารายงานหน้าชั้น

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

สรุป

ในการเลือกอาชีพเราจะต้องพิจารณาข้อมูลต่าง ๆ ทั้งข้อมูลทางด้านอาชีพและตัวเองให้เหมาะสมเสียก่อน

ครั้งที่ 17

กิจกรรมเลือกคู่ให้เหมาะสม

จุดประสงค์

ให้นักเรียนรู้จักเชื่อมโยงความสนใจของตัวเองกับอาชีพที่สนใจ

อุปกรณ์

1. บัตรอาชีพ จำนวน 3 กล่อง
2. แบบสอบถามการรู้จักอาชีพ

วิธีดำเนินการ

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น กลุ่มละ 10 คน
2. แจกบัตรอาชีพแก่นักเรียน กลุ่มละ 1 กล่อง
3. ให้นักเรียนเวียนกันอ่านคำบรรยายอาชีพจากบัตรอาชีพ และตอบ

แบบสอบถามลงในกระดาษแบบสอบถามที่แจก

4. เลือกนักเรียนออกมารายงานหน้าชั้น

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

สรุป

ในการเลือกอาชีพเราจะต้องพิจารณาข้อมูลต่าง ๆ ทั้งข้อมูลทางด้านอาชีพและตัวเองให้เหมาะสมเสียก่อน

แบบสอบถามการรู้จักอาชีพ

ลำดับที่	อาชีพที่สนใจ	เหตุผลที่เลือก	ลักษณะการทำงาน	คุณสมบัติผู้ประกอบอาชีพนี้	คุณสมบัติที่นักเรียนมี	สิ่งที่นักเรียนขาดหรือต้องปรับปรุง
ตัวอย่าง	พยาบาล	ชอบช่วยเหลือคนที่เจ็บป่วย	ดูแลรักษาคนที่เจ็บป่วย	มีจิตใจโอบอ้อมอารี รักความสะอาด เสียสละ	ชอบปฐมพยาบาล	ผลการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ สบช .
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						

ครั้งที่ 18

กิจกรรมเลือกอะไรกันดี

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนสามารถจัดลำดับทางเลือกของตนเองได้

อุปกรณ์

คำถาม

วิธีดำเนินการ

1. นักเรียนเขียนคำถามตามตัวอย่างลงในสมุดกิจกรรม
2. ครูอ่านคำถาม พร้อมคำตอบให้นักเรียนฟังเป็นข้อ ๆ โดยให้นักเรียนพิจารณาเลือกทางเลือกข้อละ 2 ทางเลือก เมื่อนักเรียนได้คำตอบแล้ว ให้แต่ละคนเขียนคำตอบทั้ง 2 ข้อลง
3. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อยประมาณ 7-8 คน ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายถึงเหตุผลการเลือกของสมาชิกว่าเหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร โดยกลุ่มหนึ่งจะอภิปรายประมาณ 2-5 ข้อ
4. นักเรียนรายงานผลการอภิปรายและครูสรุปการพิจารณาจัดลำดับทางเลือก

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

สรุป

1. การตัดสินใจเลือกสิ่งใดก็ตาม แต่ละบุคคลจะมีเหตุผลของตนเอง แต่เหตุผลที่ดีคือเหตุผลที่ทำให้ประโยชน์ทั้งส่วนตนและส่วนรวม และไม่ทำให้อื่นเดือดร้อน
2. การเลือกที่เหมือนกันหรือต่างกันของสมาชิก จะไม่มีผิดหรือถูก เพราะไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอน ตายตัว ขึ้นอยู่กับการใช้เหตุผลเป็นสำคัญ
3. การได้ฟังเหตุผลของผู้อื่นทำให้เรารู้ทางเลือกมากขึ้น มีประสบการณ์กว้างขวางขึ้น
4. เราสามารถรับทางเลือกของผู้อื่นที่คิดว่าเป็นประโยชน์มาใช้เป็นทางเลือกของตนเองได้

ตัวอย่างคำถาม

1. สำหรับนักเรียน

ข้อ	คำถาม	ทางเลือก			
		1. (เขียนข้อความ)	เหตุผล	2. (เขียนข้อความ)	เหตุผล
1.	นักเรียนไปทัศนศึกษาต่างจังหวัดกับคณะ แล้วหลงทางอยู่คนเดียว นักเรียนจะทำอย่างไร				
2.	นักเรียนอยากมีชีวิตอยู่ในสถานที่ใดมากที่สุด				
3.	นักเรียนไม่ชอบการลงโทษวิธีใดมากที่สุด				
4.	ถ้านักเรียนมีเวลาว่าง นักเรียนจะทำอย่างไร				

ข้อ	คำถาม	ทางเลือก			
		1. (เขียนข้อความ)	เหตุผล	2. (เขียนข้อความ)	เหตุผล
5.	ถ้านักเรียนมีเงิน 10 บาท จะซื้ออะไร				
6.	ถ้านักเรียนทำเงินหายจะทำอย่างไร				
7.	ถ้านักเรียนเห็นเพื่อนกำลังขโมยของ นักเรียนจะทำอย่างไร				
8.	ถ้านักเรียนมีปัญหา นักเรียนจะปรึกษากับใคร				
9.	ถ้านักเรียนลืมทำการบ้านมาส่งครู นักเรียนจะทำอย่างไร				
10.	นักเรียนเชื่อว่าสารแห่งใดมากที่สุด				

2. สำหรับครู (ติดป้ายประกาศ-บัตรคำ, หรืออ่านคำถามแต่ติดบัตรคำที่ละข้อ พร้อมคำตอบเพื่อให้นักเรียนเลือก)

1. นักเรียนไปทัศนศึกษาต่างจังหวัดกับคณะ แล้วหลงทางอยู่คนเดียวนักเรียนจะทำอย่างไร

ก. ถามผู้ใหญ่ที่เชื่อถือได้ เช่น ตำรวจ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ฯลฯ

ข. หาทางกลับบ้านเอง

ค. คอยอยู่ที่เดิม

ง. ร้องไห้

2. นักเรียนอยากมีชีวิตรอยู่ในสถานที่ใดมากที่สุด
 - ก. ใกล้เคียง ๗ ชานเมือง
 - ข. ในท้องนา
 - ค. ในตัวเมือง
 - ง. ในสวน
3. นักเรียนไม่ชอบการลงโทษวิธีใดมากที่สุด
 - ก. ไม่ได้รับอนุญาตให้ออกไปนอกบ้าน 2 วัน
 - ข. ไม่ได้รับอนุญาตให้ดูทีวี 2 วัน
 - ค. ถูกดุต่อหน้าผู้อื่น
 - ง. ถูกเขียนตี
4. ถ้านักเรียนมีเวลาว่าง นักเรียนจะทำอย่างไร
 - ก. เล่นกีฬา
 - ข. อ่านหนังสือ
 - ค. ดูโทรทัศน์
 - ง. ทำงานบ้าน
5. ถ้านักเรียนมีเงิน 10 บาท จะซื้ออะไร
 - ก. ขนม
 - ข. ของเล่น
 - ค. นำไปจับสลาก
 - ง. อุปกรณ์การเรียน
6. ถ้านักเรียนหาเงินหายจะทำอย่างไร
 - ก. บอกครู
 - ข. บอกเพื่อน
 - ค. บอกผู้ปกครอง
 - ง. เฉย ๆ ไม่บอกใคร

7. ถ้านักเรียนเห็นเพื่อนกำลังขโมยของ นักเรียนจะทำอย่างไร
- ก. เฉย ๆ ไม่บอกใครเลย
 - ข. ตักเตือนเพื่อน
 - ค. ขอส่วนแบ่ง
 - ง. ฟ้องครู
8. ถ้านักเรียนมีปัญหา นักเรียนจะปรึกษากับใคร
- ก. ครู
 - ข. เพื่อน
 - ค. ผู้ปกครอง
 - ง. เฉย ๆ ไม่บอกใคร
9. ถ้านักเรียนลืมทำการบ้านมาส่งครู นักเรียนจะทำอย่างไร
- ก. แกล้งทำป่วยเพื่อไปนอนห้องพยาบาล
 - ข. บอกครูตามความจริง
 - ค. หนึ่เข้าห้องส้วม
 - ง. รีบลอกเพื่อน
10. นักเรียนเชื่อว่าจากแหล่งใดมากที่สุด
- ก. วิทยุ
 - ข. โทรทัศน์
 - ค. หนังสือพิมพ์
 - ง. คนที่รู้จัก เช่น เพื่อน

ครั้งที่ 19
กิจกรรมทางเลือกที่เป็นไปได้

จุดประสงค์

เพื่อให้ให้นักเรียนบอกแนวทางในการวางแผน เลือกแผนการเรียน และการประกอบอาชีพได้

อุปกรณ์

1. บัตรงานกรณีตัวอย่าง 3 บัตร
2. บ้ายชื่อตัวละคร
3. อุปกรณ์เกมระเบิด ได้แก่ ระเบิดจำลอง 3 ลูก กระดาษคำสั่งนกหวีด

วิธีดำเนินการ

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนรับบัตร กลุ่มละ 1 บัตร
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาจากบัตรงานและปรึกษา เพื่อแสดงบทบาทสมมติตามบัตรงาน ในเวลา 5 นาที
4. นักเรียนเล่นเกมระเบิดเพื่อเลือกกลุ่มเสนอผลงาน
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนอผลงาน
6. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย จากการแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับข้อคิดที่ได้และการวางแผนในการเลือกแนวการเรียนสำหรับนักเรียนที่จะศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาและการวางแผนทางการประกอบอาชีพสำหรับนักเรียนที่ไม่ได้ศึกษาต่อ
7. ครูสรุปหลักเกณฑ์การเลือกแผนการเรียนและการประกอบอาชีพ

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

สรุป

ในการเลือกแผนการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนจะต้องทราบว่าในแต่ละแผนการเรียน จะเน้นวิชาที่นักเรียนต้องเรียนไม่เหมือนกัน ฉะนั้น สิ่งสำคัญที่สุดคือนักเรียนจะต้องเลือกแผนการเรียนให้เหมาะสมกับตัวเอง ให้มากที่สุด ถ้านักเรียนเลือกได้ถูกต้อง เหมาะสมก็เปรียบเสมือนนักเรียนกำลังเดินไปบนทางที่นำไปสู่ความสำเร็จ แต่ถ้าเลือกผิดก็จะพบกับอุปสรรคต่าง ๆ มากมาย สำหรับนักเรียนที่ไม่ได้ศึกษาต่อ และจะต้องประกอบอาชีพควรจะวางแผนในการเลือกอาชีพที่เหมาะสม และสอดคล้องกับความสามารถของตนเอง โดยที่นักเรียนจะต้องพิจารณาถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ความถนัด ความสนใจ
2. ความชอบ
3. สติปัญญา หรือความสามารถ
4. ทุนทรัพย์
5. สุขภาพร่างกาย
6. ข้อมูลเกี่ยวกับแผนการเรียน หรือการประกอบอาชีพ

ตัวอย่างบัตรงาน

บัตรงานที่ 1

เอ๋ชอบวาดรูป มีคนชมเสมอว่า เอ๋วาดภาพเก่ง เอ๋อยากเป็นนักวาดภาพแต่พ่อแม่ของเอ๋ไม่ชอบ พ่อแม่อยากให้อ๋เป็นหมอเหมือนตน จึงบังคับให้อ๋เลือกแผนการเรียนคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาแพทย์ในอนาคต

บัตรงานที่ 2

ส้มและจุ่มเป็นเพื่อนรักกันมาก ส้มชอบเรียนคณิตศาสตร์ ส่วนจุ่มชอบเรียนภาษาไทยเมื่อส้มและจุ่มเข้าศึกษาในชั้นมัธยมศึกษา ส้มจึงเลือกเรียนวิชาเหมือนจุ่ม ส้มรู้สึกอึดอัดใจมาก

บัตรงานที่ 3

หน้อยเป็นลูกกัฬาร้านะยากจน เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาคิดว่า จะไม่ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา จึงปรึกษาคูประจักษ์ว่า เมื่อตนเองสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาควรจะทำอะไร คุณครูจึงให้นำสมุดประจำตัวมาดูพร้อมสอบถามความถนัด ความสามารถ ความสนใจ พบว่า หน้อยเรียนวิชากลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพดีที่สุดในเฉพาะวิชางานบ้าน และชอบทำอาหาร จึงแนะนำให้หน้อยทำขนมขาย หน้อยมีความสุขกับอาชีพขายขนมมาก

ครั้งที่ 20
กิจกรรมคิดก่อนเลือก

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถบอกองค์ประกอบในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพแต่ละอาชีพได้

อุปกรณ์

กระดาษขนาด 3x5 นิ้ว จำนวนเท่าอาชีพ

วิธีดำเนินการ

1. นักเรียนช่วยกันเขียนชื่ออาชีพที่ตนรู้จัก โดยไม่ให้ซ้ำกัน ลงบนกระดาษ
2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม 4 กลุ่ม และแบ่งอาชีพที่มีอยู่บนกระดาษให้แต่ละกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน
3. ครูแจกกระดาษ ขนาด 3x5 นิ้ว ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตามจำนวนอาชีพที่ได้รับ
4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายลักษณะของแต่ละอาชีพ เช่น ครูต้องพูดเสียงดังฟังชัด ขอบชี้แจงแถลงไข เป็นต้น ใส่งานบัตรที่แจกบัตรละ 1 อาชีพ
5. ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผล
6. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับองค์ประกอบหลักในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพแต่ละอาชีพ

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

สรุป

อาชีพต่างๆ มีอยู่มากมาย ดังนั้น การที่นักเรียนจะเลือกประกอบอาชีพ
อะไร นักเรียนจะต้องดูข้อจำกัดของอาชีพเหล่านั้นเสียก่อน การเลือกโดยขาด
เหตุผล นอกจากจะทำให้ไม่ประสบความสำเร็จแล้วยังทำให้ไม่มีความสุขในงาน
อีกด้วย

ครั้งที่ 21

กิจกรรมตามใบดู

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนบอกแหล่งข้อมูลความต้องการแรงงานได้ และศึกษาหาความรู้ให้สูงที่สุดเท่าที่โอกาสจะอำนวยให้

อุปกรณ์

1. ตารางบันทึก และตารางสรุปความต้องการแรงงาน
2. หนังสือพิมพ์

วิธีดำเนินการ

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม
2. ครูให้นักเรียนไปใช้บริการห้องสมุดโรงเรียน
3. นักเรียนหาข้อมูลจากประกาศรับสมัครงานในหนังสือพิมพ์รายวัน หรือรายสัปดาห์ หรือข่าวสารตลาดแรงงานจากห้องสมุดของโรงเรียน แล้วบันทึกลงในตารางบันทึกความต้องการแรงงาน โดยแบ่งกลุ่มตามวุฒิที่รับสมัคร เช่น
 - กลุ่มที่ 1 หางานสำหรับผู้ที่จบ ระดับ ป.6
 - กลุ่มที่ 2 หางานสำหรับผู้ที่จบ ระดับ ม.3 และ ม.6
 - กลุ่มที่ 3 หางานสำหรับผู้ที่จบ ระดับ ปวช. และ ปวส.
 - กลุ่มที่ 4 หางานสำหรับผู้ที่จบ ระดับอนุปริญญา และปริญญา

ตารางบันทึกความต้องการแรงงาน

งานที่รับสมัคร	วุฒิที่รับสมัคร	คุณสมบัติ	จำนวน	หาได้จาก

4. แต่ละกลุ่มนำผลมาแสดงหน้าชั้น
5. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปในตารางสรุปความต้องการแรงงาน

ตารางสรุปความต้องการแรงงาน

งานที่รับสมัคร	วุฒิ							จำนวนแหล่ง ข้อมูล
	ป.6	ม.3	ม.6	ปวช.	ปวส.	อื่นๆ	ปริญญา	

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

สรุป

ข้อมูลความต้องการแรงงานเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในทุกวันนี้ การได้รู้ข้อมูลดังกล่าวจะทำให้นักเรียนสามารถวางแผนในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อไป

ครั้งที่ 22
กิจกรรมรู้อะไรบ้าง

จุดประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนสรุปบททวนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรม

อุปกรณ์

1. สลากหัวข้อ
 - 1.1 รู้จักตนเอง
 - 1.2 รู้จักอาชีพ
 - 1.3 สัมพันธ์ตนเองกับอาชีพ
 - 1.4 วางแนวทางในการตัดสินใจเลือกอาชีพ
2. เอกสารสรุป

วิธีดำเนินการ

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม
2. ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาจับสลาก กลุ่มละ 1 หัวข้อ ให้นักเรียนอภิปรายตามหัวข้อสลากที่ได้รับ
3. ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผล
4. ครูสรุปและแจกเอกสารสรุปและเลือกข้อความเด่น ๆ ติดป้ายประกาศห้องหรือแหล่งรวมข่าวของโรงเรียน

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

สรุป

ก่อนที่จะวางแผนและวางเป้าหมายทั้งการศึกษาและอาชีพ เราจะต้องรู้จักตนเองอย่างดีในเรื่องของสติปัญญา ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ รวมทั้งบุคลิกลักษณะว่าเป็นคนอย่างไร และรู้จักสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ได้แก่ อาชีพในชุมชน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดความสัมพันธ์ระหว่างตนเอง และอาชีพ เพื่อวางแผนทางการตัดสินใจเลือกแผนการเรียน และการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับวัย และความสามารถของตนต่อไป

ประวัติผู้เขียน

นางสาวฉวีวรรณ ประคองจิตมั่น เกิดเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2505 สำเร็จการศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีการศึกษา 2529 เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต สาขาประถมศึกษา ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2532 ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดช่องลม) กองการศึกษาเทศบาลเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี